

*Pôvodný vojenský predpis
k výcviku s pištoľou CZ vzor 52
z roku 1953*

*Ide o pdf dokument, ktorý som vytvoril z jednotlivovo naskenovaných strán tlačeneho originálu.
Niektoré strany niesú kompletne.*

[marksman @ post.sk](mailto:marksman@post.sk)

Tomáš ® 2005

SLUŽEBNÍ KNIHY ČESKOSLOVENSKÉ ARMÁDY

Schvaluji.

Náčelník generálního štábu
generál-plukovník VÁCLAV KRATOCHVÍL

Praha 7. května 1953

Výhradně

pro služební potřebu

STRAŽNÍ PLUK
MINISTERSTVA NÁRODNÍ OBRANY

76

133

Předpis pro výcvik ve střelbě

7,62mm pistole vz. 52

Vojenská katedra Karlovy university
Filosofická fakulta

MINISTERSTVO NÁRODNÍ OBRANY

PRAHA 1953

VOJENSKÝ ÚTVAR 3430

PRAHA

Tato služební kniha obsahuje doplňky:

Doplňky

1.
2.
3.
4.
5.
6.
7.
8.
9.
10.

OBSAH

ČÁST I

BOJOVÉ VLASTNOSTI, KONSTRUKCE, PRAVIDLA O ZACHÁZENÍ, OŠETŘOVÁNÍ A PROHLÍDKY 7,62mm PISTOLE vz. 52

	Strana
Hlava 1. Bojové vlastnosti 7,62mm pistole vz. 52	5
Hlava 2. Konstrukce pistole	6
Popis částí pistole	6
7,62mm náboj do samopalů a pistole	34
Příslušenství pistole	36
Hlava 3. Činnost částí a ústrojí pistole	37
Poloha částí a ústrojí pistole před střelbou	37
Činnost částí a ústrojí pistole při nabíjení	38
Činnost částí pistole při zajištění	43
Činnost částí pistole při odjištění	44
Činnost částí pistole při výstřelu	47
Činnost částí pistole po výstřelu	48
Hlava 4. Závady působící poruchy při střelbě	51
Hlava 5. Pravidla udržování pistole a zacházení s ní	57
Rozbírání a skládání pistole	58
Postup při neúplném rozbírání pistole	58
Postup při skládání neúplně rozebrané pistole	61
Postup při úplném rozbírání pistole	65
Postup při skládání úplně rozebrané pistole	66
Prohlídka pistole	68
Prohlídka složené pistole	69
Prohlídka rozebrané pistole	69
Prohlídka zásobníku	72

Přezkoušení činnosti složené pistole a zásobníku	73
Čištění a udržování pistole	73
Odmořování pistole zasažené otravnými látkami	77
Hlava 6. Nastřelování pistole	80

ČÁST II

ZPŮSOBY A PRAVIDLA STŘELBY ZE 7,62mm PISTOLE vz. 52

Hlava 1. Způsoby střelby z pistole	83
Všeobecná ustanovení	83
Způsoby střelby vstoje	84
Příprava ke střelbě	84
Střelba	87
Zastavení střelby a obnovení pohotovosti k dal- šímu výstřelu	90
Způsob střelby vkleče	93
Způsob střelby vleže	94
Způsoby střelby s oporou a zpoza krytu	94
Způsoby střelby s koně	96
Hlava 2. Pravidla střelby z pistole v boji	101
Všeobecné pokyny	101
Volba cíle a okamžiku výstřelu	102
Volba záměrného bodu	102
Střelba v podmínkách působení otravných látek	103
Střelba za snížené viditelnosti	103
Zásobování střelivem v boji	103

PŘÍLOHY

Příloha. Technické údaje o 7,62 mm pistoli vz. 52	104
---	-----

Č Á S T I.

BOJOVÉ VLASTNOSTI, KONSTRUKCE, PRAVIDLA O ZACHÁZENÍ, OŠETŘOVÁNÍ, UDRŽOVÁNÍ A PROHLÍDKY 7,62mm PISTOLE VZ. 52

HLAVA 1.

Bojové vlastnosti 7,62mm pistole vz. 52

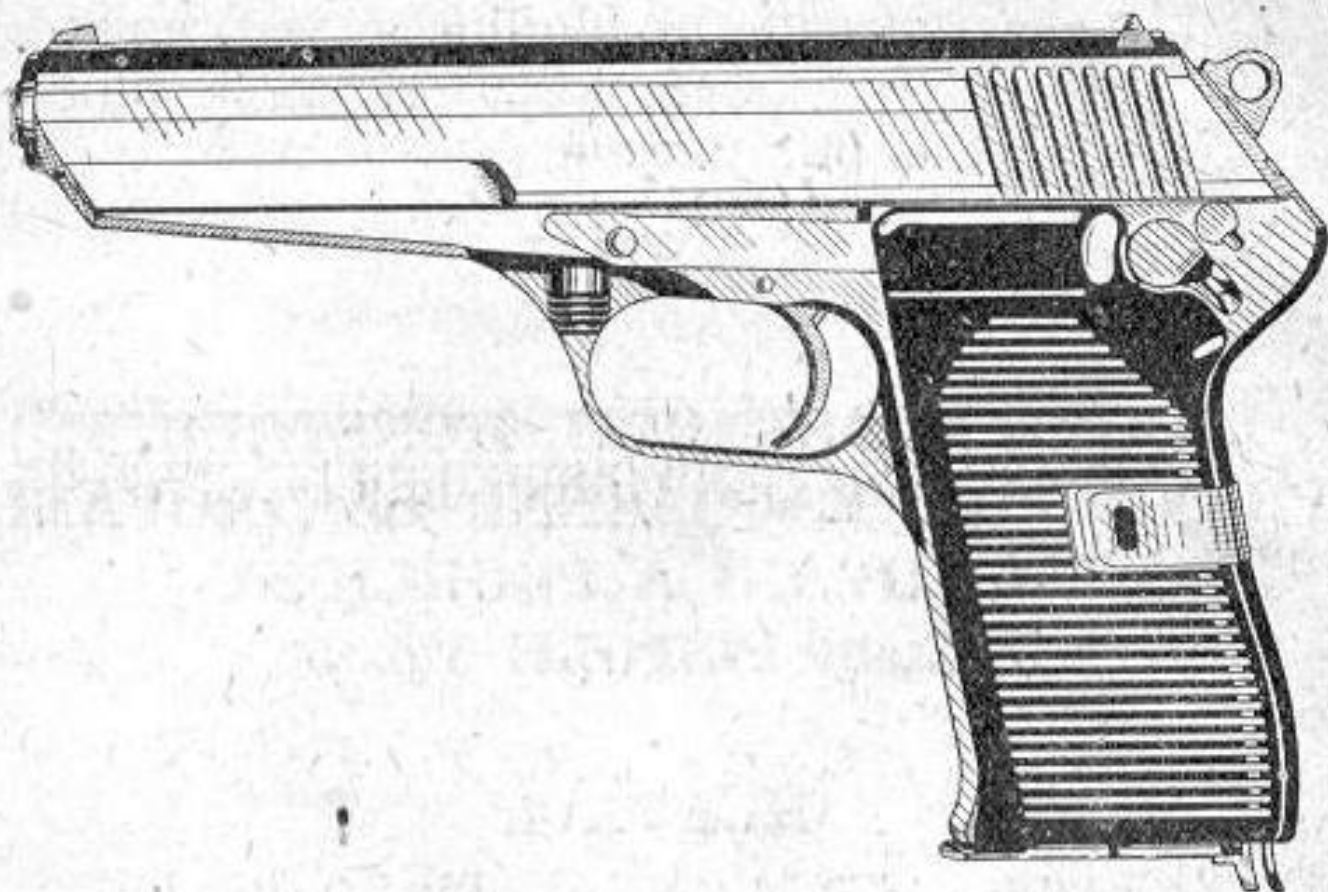
1. 7,62mm pistole vz. 52 (obr. 1) slouží k napadení nepřítele a k vlastní obraně na blízké dálky (do 50 m) a k boji muže proti muži.

2. Pistole je jednoduché konstrukce, dá se snadno ovládat, je lehká, pohodlně se nosí a je vždy pohotova ke střelbě.

3. Bojová rychlost střelby je 8 výstřelů za 10 až 15 vteřin.

4. Největší dostřel je 1800 m. Z pistole se střílí 7,62mm nábojem do samopalu a pistole (s ocelovým jádrem).

5. Pistole s plným zásobníkem váží 1040 g.

Obr. 1. 7,62mm pistole vz. 52

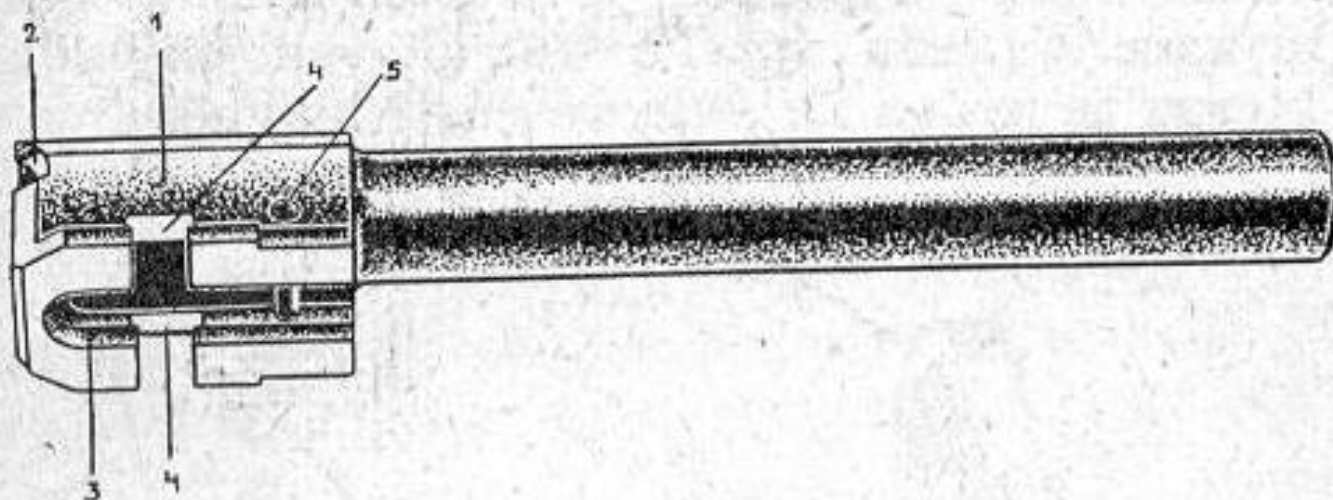
HLAVA 2.

Konstrukce pistole

Popis částí pistole

6. Hlaveň (obr. 2) slouží k usměrnění letu střely. Je uložena v závěru. Po celé délce je opatřena vývrtem, který má 4 pole a 4 drážky, které mají tvar pravotočivého konstantního závitu pro stabilisaci střely na její dráze. Ráž vývrtní je 7,62 mm a tvoří ji vzdálenost dvou protilehlých polí.

Zadní část vývrtu je hladká a je vypracována v nábojní komoru, která slouží k uložení náboje při nabití pistole.

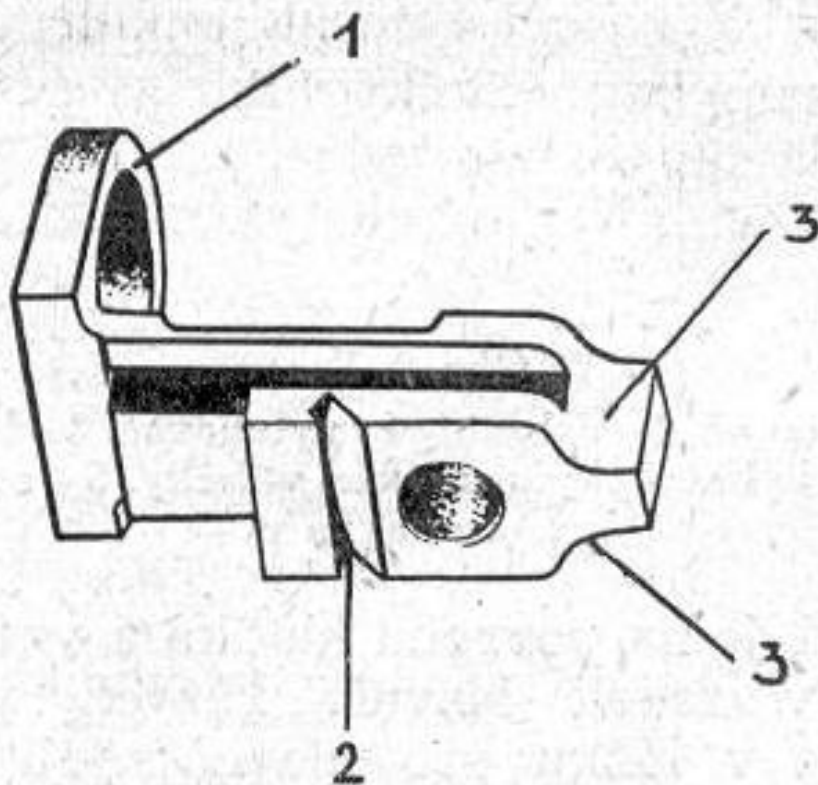
Obr. 2. Hlaveň

1 – zadek hlavně, 2 – vybrání pro vytahovač, 3 – lůžko pro uzamykač, 4 – vybrání pro uzamykací válečky, 5 – otvor pro kolík uzamykače

Hlaveň je na povrchu hladká a vzadu vypracována v zadek hlavně. Hlaveň je uložena v závěru v lůžku pro hlavěň; její pohyb je usměrňován jednak otvorem čela závěru, jednak dvěma lištami, které jsou po obou stranách spodní části zadku hlavně. Obě lišty jsou přerušeny vybráním pro uzamykací válečky. Na spodní straně zadku hlavně je vybrání, které tvoří lůžko pro uzamykač. V zadní stěně zadku hlavně vpravo je vybrání, do kterého zapadne hlava vytahovače při uzamčení nábojní komory. Vpředu při spodním okraji je vyvrtán otvor pro kolík uzamykače.

7. Uzamykač (obr. 3) slouží k uzamčení hlavně v okamžiku výstřelu.

Svou spodní částí je uložen v lůžku zadku hlavně a proti vypadnutí je zajištěn kolíkem uzamykače. Vpředu vybíhá v kruhovou objímku, kterou je veden na válcové části hlavně.

Obr. 3. Uzamykač

1- kruhová objímka, 2 - příčný zářez, 3 - čtvrtkruhové vybrání pro uzamykačí válečky

Horní plocha spodní části má vybrání, kterým prochází kolík uzamykače a zajišťuje uzamykač proti vysunutí z hlavně. Obě zadní hrany spodní části jsou čtvrtkruhově vybrány. Tato vybrání slouží k uvolňování a vysouvání uzamykačích válečků. Na spodní ploše je přič-

ný zářez, který nám umožňuje vyjmout hlavěň ze závěru. Za ním je kruhový otvor, aby se snížila váha součástky.

Je-li pistole složena, zapadá uzamykač do příslušného vybrání v těle pistole tak, že se přední spodní plochou opírá o spojku a zadní stěnou o výběžek na vybrání těla pistole; tím je jeho pohyb při činnosti pistole omezen.

8. **Uzamykací válečky** (obr. 4) slouží k uzamčení hlavěň. Svým vybráním na obvodě jsou vedeny v příslušných vybráních na zadku hlavěň.

Obr. 4. Uzamykací váleček

9. **Vratná zpruha** (obr. 5) vrací po výstřelu závěr do přední polohy. Je nasunuta na hlavni a opírá se předním koncem o čelo závěru a zadním koncem o kruhovou objímku uzamykače.

Obr. 5. Vratná zpruha

10. Závěr (obr. 6) slouží k napínání kohoutku, k zasouvání nábojů ze zásobníku do nábojní komory, k uzavírání a uzamykání nábojní komory při výstřelu a je v něm uložena hlaveň.

Nahoře na závěru je vodorovná plocha, na jejíž přední části je pevná muška; na pravé straně je výhozné okénko pro vyhazování prázdných nábojnic; za ním je podélné vybrání pro vytahovač a otvor pro kolík vytahovače.

Zadní část bočních ploch je ryhována, aby bylo možno snadněji uchopit závěr při jeho tahu do zadní polohy.

Na zadní části horní plochy je příčná rybinovitá drážka pro hledí.

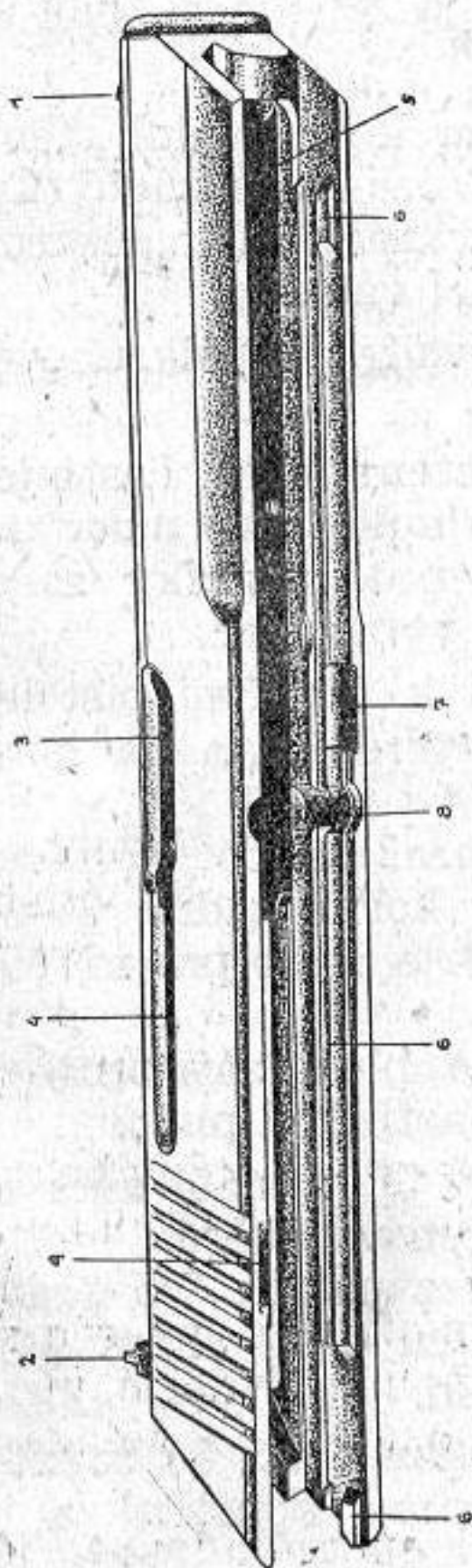
V přední (čelní) stěně závěru je otvor pro vedení přední části hlavně. O vnitřní plochu této stěny se opírá přední konec vratné zpruhy. V zadní stěně je výřez pro kohoutek.

V přední části závěru je lůžko pro hlaveň a vratnou zpruhu, ukončené vzadu lůžkem pro dno nábojnice.

Dole vybíhá z lůžka zasouvač nábojů. S pravé strany vyústuje do dna lůžka nábojnice vybrání pro vytahovač.

Do středu lůžka nábojnice vyústuje vývrt, v němž je uložen úderník. Napříč vývrtu pro úderník je vyvrtán otvor pro pojistku úderníku a její zpruhu.

Uvnitř závěru, při spodní straně, jsou dvě

Obr. 6. Závěr

1 – muška, 2 – hledí, 3 výhozné okénko, 4 – vybrání pro vyta-
hovač, 5 – lůžko pro hlavěň, 6 – lišty, 7 – vybrání pro ozub zá-
chytky závěru, 8 – vybrání pro uzamykací váleček, 9 – vybrání
pro přerušovač

Ve středu dolní stěny zadní části je podélná drážka pro rameno spoušťové páky a po stranách jsou drážky pro přídržky zásobníku a levá hlubší též pro vyhazovač.

11. Mířidla slouží k zamíření pistole.

a) **M u š k a** je vyfrézována na horní přední části závěru.

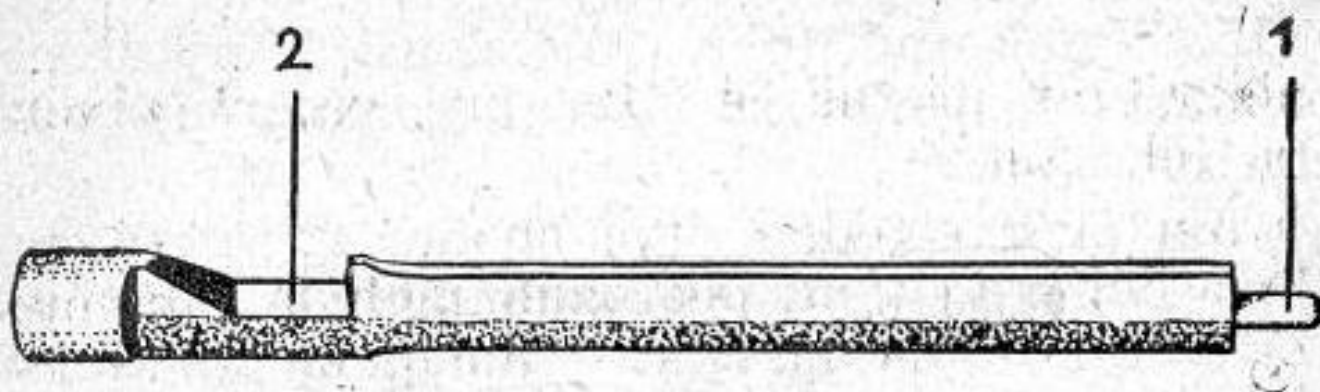
b) **H l e d í** je naraženo do příčného rybinovitého vybrání na horní zadní části závěru. V horní hraně hledí je zářez pro míření ve tvaru „U“.

Proti posunutí je hledí zajištěno důlčíkem, který se udělá po nastřelení pistole.

12. Úderník (obr. 7) přenáší úder kohoutku na zápalku. Je uložen v závěru.

Vpředu vybíhá v **zápalník**. Po pravé straně je zploštěn a v zadní části shora je **vybrání pro pojistku úderníku**.

13. Pojistka úderníku (obr. 8) zajišťuje úderník proti nežádoucímu spuštění a posunuje úderník vzad.

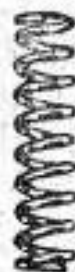
Obr. 7. Úderník

1 – zápalník, 2 – vybrání pro pojistku úderníku

Svým příčným vybráním obepíná úderník. Dolní část tvoří styčnou plochu se spoušťovou pákou. Shora je do ní vyvrtán otvor pro zpruhu pojistky úderníku.

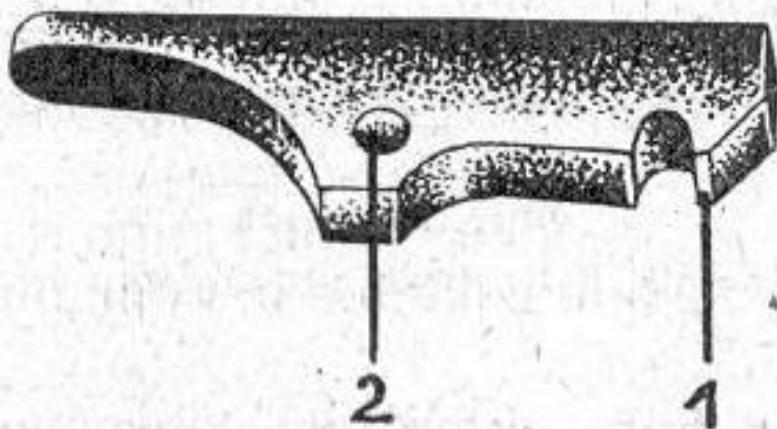
Obr. 8. Pojistka úderníku

Obr. 9. Zpruha pojistky úderníku

14. Zpruha pojistky úderníku (obr. 9) tlačí pojistku do příčného vybrání na úderníku. Jedním koncem se opírá o dno otvoru v pojistce úderníku a druhým koncem o dno otvoru pro pojistku úderníku.

15. Vytahovač (obr. 10) slouží k vytažení prázdné nábojnice z nábojní komory po výstřelu.

Obr. 10. Vytahovač

1 – drápek vytahovače, 2 – otvor pro kolík vytahovače

K závěru je výkyvně připojen kolíkem vytahovače. Vzadu vybíhá v rameno, na které tlačí zpruha vytahovače a tím přitlačuje drápek vytahovače do drážky dna nábojnice.

Obr. 11. Zpruha vytahovače

16. Zpruha vytahovače (obr. 11) je uložena v otvoru podélného vybrání pro vytahovač. Jedním koncem se opírá o dno tohoto otvoru a druhým tlačí na rameno vytahovače a tím přidrží vytahovač v drážce nábojnice.

17. Tělo pistole (obr. 12) tvoří jeden celek s rukojetí pistole s lučíkem.

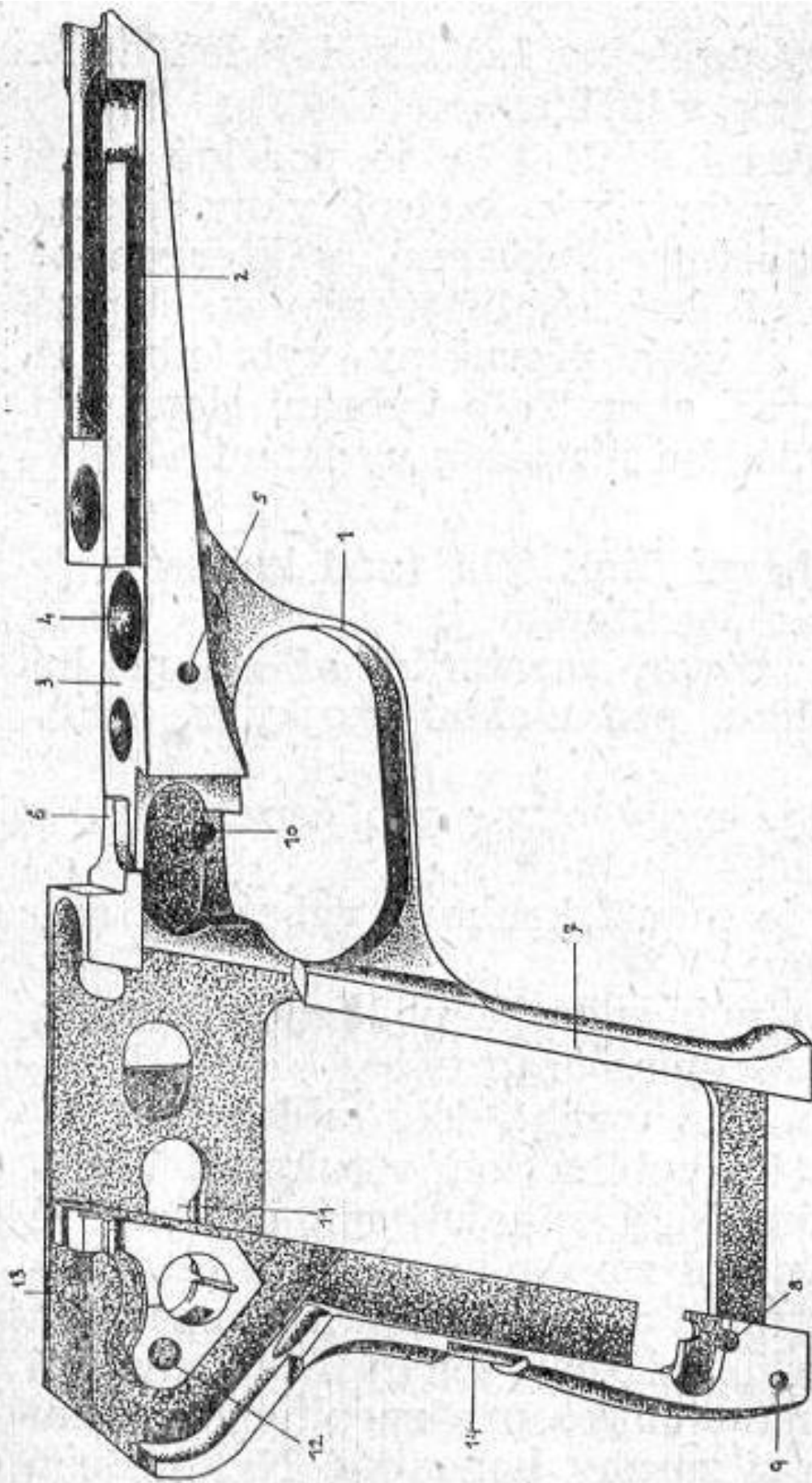
V horní přední části těla je podélné a za ním kruhové vybrání k snížení váhy. Boční stěny jsou opatřeny drážkami, v kterých se pohybují přední krátké lišty závěru. Úplně vpředu jsou drážky přerušeny vybráním až k hornímu okraji stěn. Tato vybrání slouží při rozbírání a skládání pistole k vyjímání a vkládání závěru.

Ve středu horní části těla (nad lučíkem) je podélné vybrání, v kterém je

- kruhový otvor, zasahující až do přední části lučíku, pro uložení spojky se zpruhou;
- za ním je malý otvor pro čep záchytky závěru;
- za ním je menší kruhové vybrání k snížení váhy;
- za tímto vybráním je podélný výstupek, o který se opírá uzamykač.

Pod středem těla vybíhá dolů **lučík**.

Zadní část těla vybíhá dolů v **rukojeť**. Vnitřní stěna přední části rukojeti má půlkruhové vybrání pro vedení zásobníku. Okraje této stěny jsou zaostřeny a tvoří lišty pro upevnění předních okrajů pažbiček. Zadní část rukojeti je vypracována v **lůžko pro zpruhy kohoutku a vodící tyčinku zpruhy kohoutku**. Na spodním konci zadní části rukojeti je **lůžko pro záchy-**

Obr. 12. Tělo pistole

1 - lucík, 2 - drážka, 3 - podélné vybrání, 4 - otvor pro spojku, 5 - otvor pro kolík přerušovače, 6 - výstupek pro opření uzamykače, 7 - rukojeť, 8 - lůžko pro záchytku zásobníku, 9 - otvor pro poutko, 10 - otvor pro čep spouště, 11 - otvor pro zpruhu záchytky a pojistku, 12 - otvor pro čep kohoutku, 13 - otvor pro čep spouštěvé páky, 14 - vybrání pro spojku pažbiček

ku zásobníku. Stěny tohoto lůžka jsou příčně provrtány pro uložení **poutka pistole.** Asi ve středu zadní stěny je příčné **vybrání pro spojku pažbiček.**

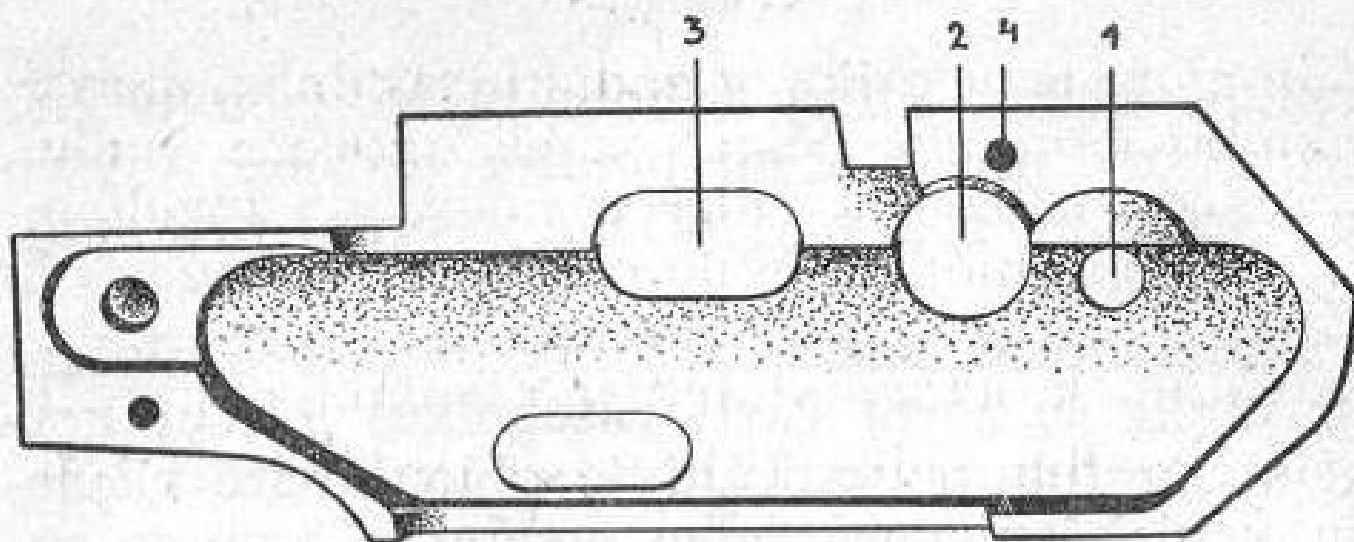
Zadní horní část těla je vybrána pro uložení spoušťaďla a horní části zásobníku. Přední horní stěna tohoto vybrání je obloukovitě zkoseňna k ulehčení správného podání náboje ze zásobníku do nábojní komory. Před předním okrajem této části je příčný **otvor pro čep spouště.** Na levé straně jsou dva kruhové otvory pro části hlavy záchytky závěru. Za nimi dozadu je podélné **okénko pro zpruhu záchytky závěru** a pro **pojistku.** Vzadu pak je otvor pro čep kohoutku a nad ním je otvor pro čep spoušťové páky.

Horní okraj této stěny je po celé délce mírně vybrán a při zadním okraji je podélný nálitek, který slouží k vedení závěru.

Pravá strana vzadu je vybrána pro umístění **bočnice,** která uzavírá pravou stěnu těla pistole.

18. Bočnice (obr. 13) kryje pravou zadní část těla pistole.

Její přední zúžený konec zapadá do drážky na těle pistole. Otvor vzadu nahoře je pro čep spoušťové páky a pod ním je otvor pro čep kohoutku. Před ním je větší kruhový otvor, do kterého zapadá raménko spoušťové páky. Dále vpředu je oválný otvor, kterým prochází pře-

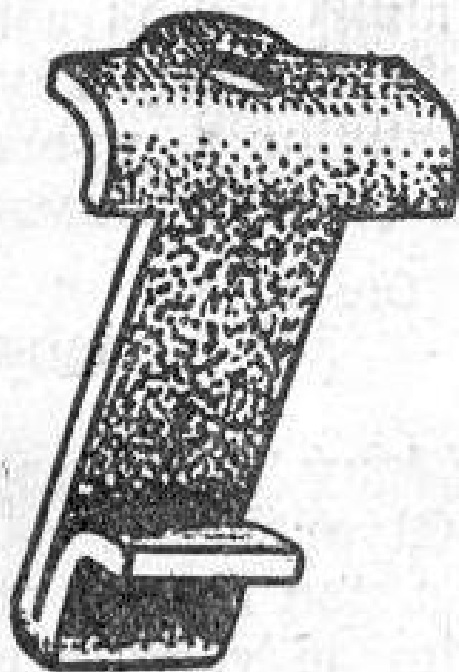

Obr. 13. Bočnice

1 – otvor pro čep kohoutku, 2 – otvor pro raménko spoušťové páky, 3 – otvor pro přerušovač, 4 – otvor pro čep spoušťové páky

rušovač. Spodní oválný otvor ustavuje výškově pravou pažbičku.

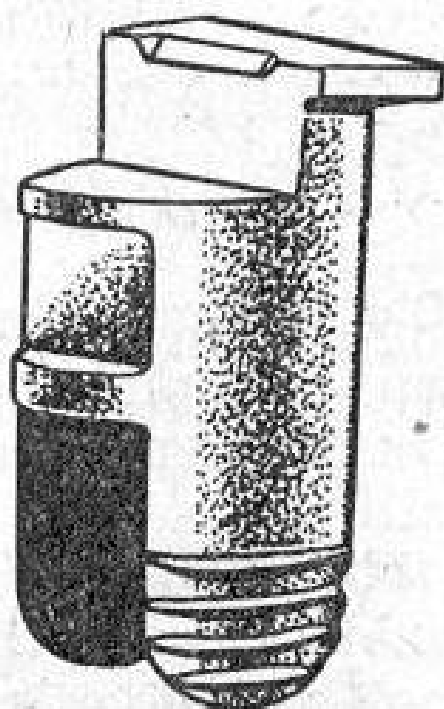
19. Záchytka zásobníku (obr. 14) zajišťuje zásobník zasunutý do pistole proti vypadnutí.

Obr. 14. Záchytka zásobníku

Je uložena v lůžku v zadním spodním okraji rukojeti a ve své poloze je přidržována vodící tyčinkou úderné zpruhy a údernou zpruhou. V horním raménku je otvor pro vodící tyčinku úderné zpruhy. Dolní rameno je vypracováno ve výstupek, který přidržuje zásobník v pistoli.

20. Spojka (obr. 15) zajišťuje spojení těla pistole se závěrem.

Obr. 15. Spojka

Svou válcovou částí je vedena v otvoru těla pistole. Vybráním na povrchu spojky prochází čep záchytky závěru, který omezuje též výškový pohyb spojky.

Spodní část spojky má hluboké vybrání, kterým prochází přední část lučíku. Spodní okra-

je jsou vroubkovány, aby se daly snadněji uchopit.

Uvnitř spojky je otvor pro uložení zpruhy spojky.

Vrchní část je opatřena výstupkem, který omezuje zatlačení spojky do těla pistole.

O kolmou plochu spojky se opírá uzamykač.

21. Zpruha spojky (obr. 16) přidržuje spojku v zajišťovací poloze.

Obr. 16. Zpruha spojky

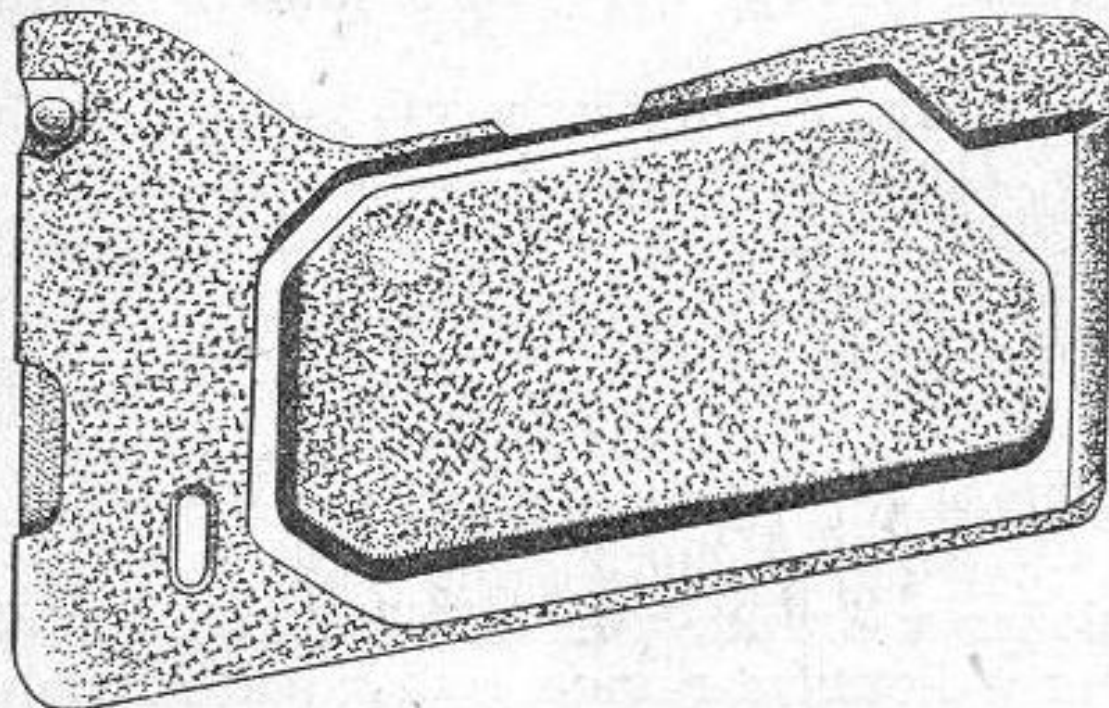
Jedním koncem se opírá o dno v otvoru spojky a druhým koncem o dno otvoru pro spojku v těle pistole.

22. Pažbičky (obr. 17) kryjí rukojeť pistole a umožňují pohodlné a pevné držení pistole.

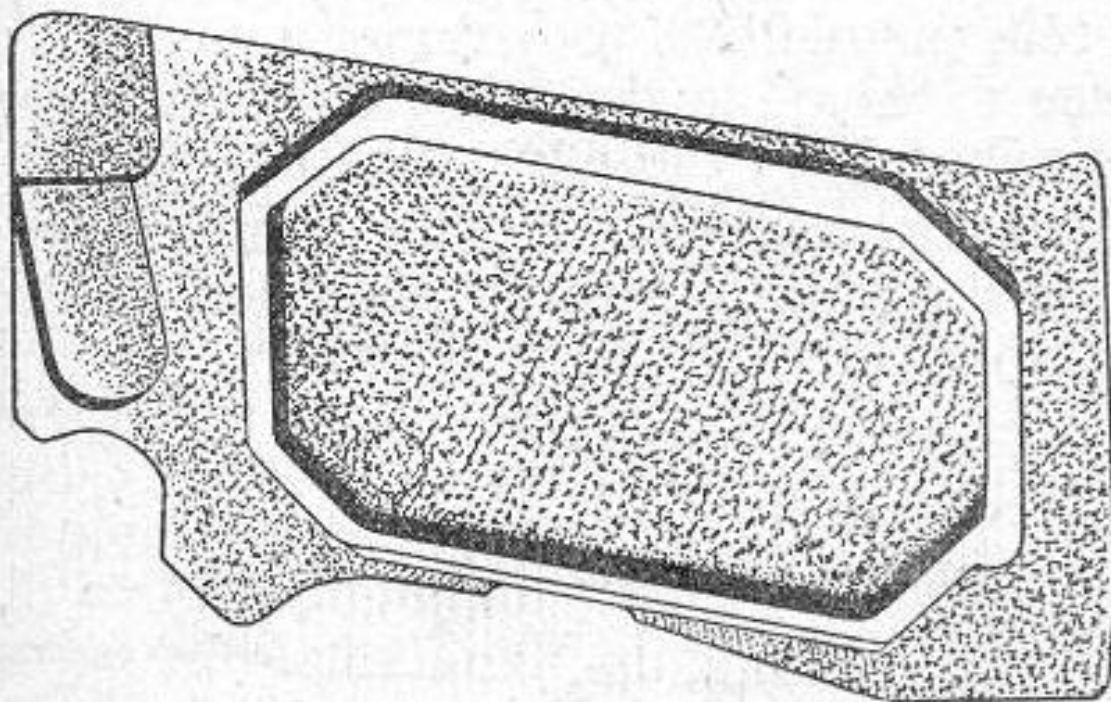
Na povrchu jsou vroubkovány a uvnitř jsou tvarové nálitky, které upevňují polohu pažbiček v rukojeti. Přední okraj nálitků je vypracován v drážky, do kterých zapadají vnitřní okraje přední části rukojeti.

Asi ve středu pažbiček je na povrchu vybrání pro spojku pažbiček.

23. Spojka pažbiček (obr. 18) je pérová podkovovitá. Přidržuje a zajišťuje pažbičky na těle pistole.

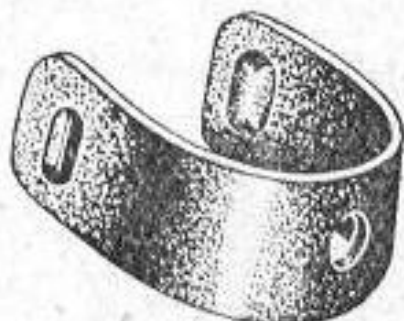
Pravá pažbička

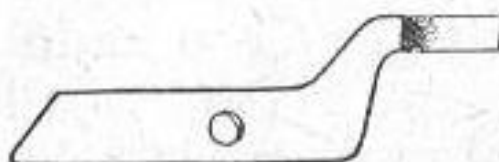
Levá pažbička

Obr. 17. Pažbičky

24. Vyhazovač (obr. 19) slouží k vyhození prázdné nábojnice po výstřelu.

Obr. 18. Spojka pažbiček

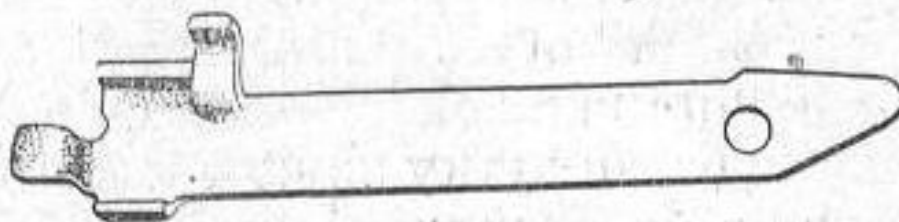

Obr. 19. Vyhazovač

Je uložen v drážce v zadní části těla pistole. Otvorem v dlouhém rameni vyhazovače prochází kolík spoušťové páky, který jej udržuje ve správné poloze.

Kratší rameno je na konci mírně vyhnuto do středu těla pistole. Na toto rameno naráží dno nábojnice vytažené závěrem z nábojní komory, čímž je nábojnice vyhozena z pistole.

25. Záchytka závěru (obr. 20) slouží k zadržení závěru v zadní poloze po vystřelení posledního náboje.

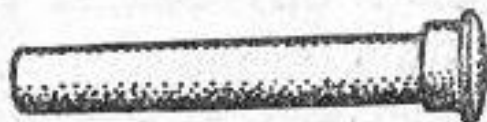

Obr. 20. Záchytka závěru

Vpředu je otvor pro čep záchytky závěru. O zadní vyhnuté rameno je opřena zpruha záchytky závěru. Rozšířená část má tři vyhnutá raménka.

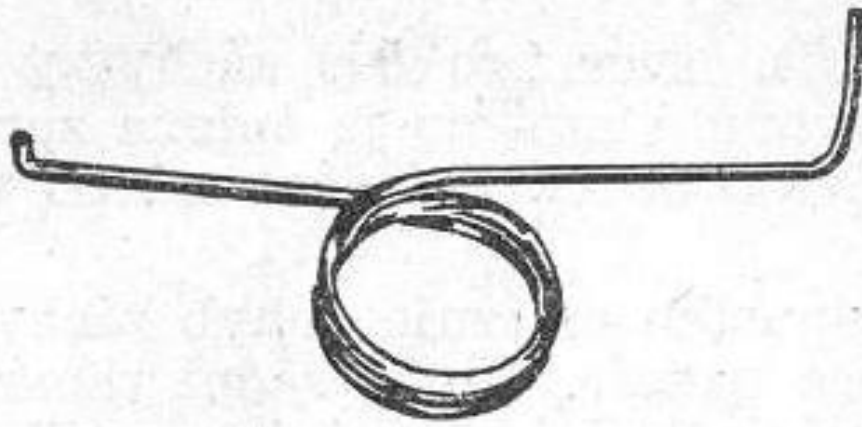
Dolní raménko omezuje pohyb záchytky závěru v těle pistole. Horní zadní raménko zadržuje závěr v zadní poloze (po vystřelení posledního náboje). Přední horní raménko prochází otvorem v těle pistole a po vystřelení posledního náboje je zvednuto podavačem vzhůru. Tím se zvedne celá záchytká závěru.

26. Čep záchytky závěru (obr. 21) je svým dříkem zasazen do příslušného otvoru v těle pistole a tvoří výškový doraz pro spojku. Na válcové části dříku je nasunuta záchytká závěru, která je osazením čepu tlačena k tělu pistole.

Obr. 21. Čep záchytky závěru

27. Zpruha záchytky závěru (obr. 22) je uložena v podélném otvoru levé zadní části těla pistole. Předním raménkem se opírá o zadní vyhnuté raménko záchytky závěru a zadní raménko je vloženo do drážky v otvoru pro pojistku a udržuje pojistku v nastavené poloze.

Obr. 22. Zpruha záchytky závěru

28. Spuštěadlo je uloženo v zadní horní části těla pistole a má tyto části:

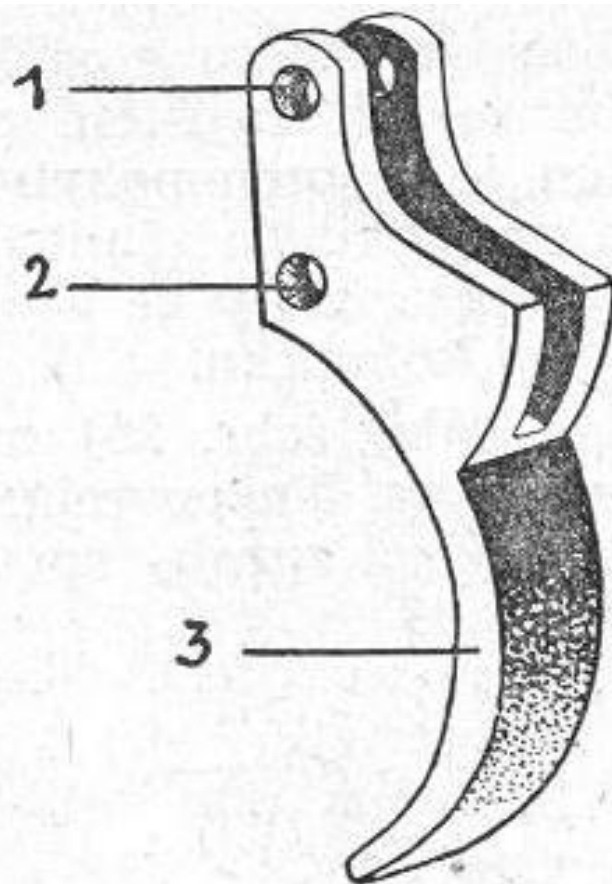
- spoušť s kolíkem,
- přerušovač s kolíkem a zpruhou,
- kohoutek s čepem kohoutku s maticí,
- spoušťovou páku se zpruhou a kolíkem,
- pojistku,
- údernou zpruhu,
- vodící tyčinku úderné zpruhy.

29. Spoušť (obr. 23) slouží k uvolnění napjatého kohoutku.

V horní zesílené části je vybrání, v kterém je uložena zpruha přerušovače. Do dolního otvoru se zasnuje kolík spouště, na kterém se spoušť otáčivě pohybuje. Horní otvor je pro kolík přerušovače, na kterém je též nasunuta zpruha přerušovače.

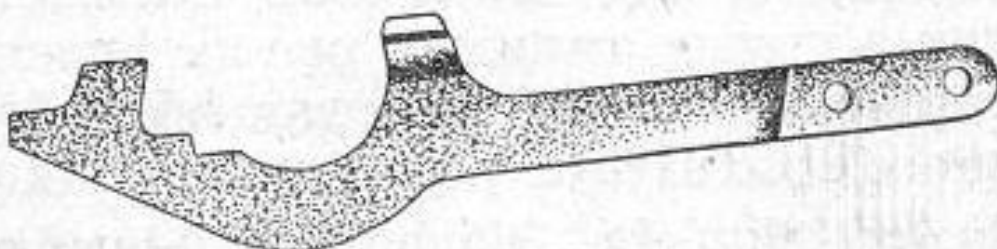
Dolní rameno vybíhá v jazýček spouště.

30. Přerušovač (obr. 24) přenáší při uvolňování napjatého kohoutku pohyb spouště na spoušťovou páku.

Obr. 23. Spoušť 1 – otvor pro kolík přerušovače, 2 – otvor pro kolík spouště, 3 – jazýček

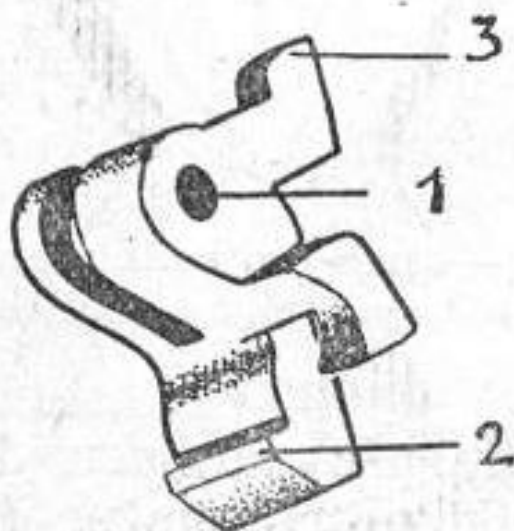
Vpředu na přerušovači jsou dva otvory — přední pro kolík přerušovače, druhý pro zakotvení ramena zpruhy přerušovače. Ve středu je vypracován ve výstupek, na který naráží závěr při svém pohybu. Vzadu jsou dva ozuby

Obr. 24. Přerušovač

— horní přichází do záběru s ozubem spoušťové páky, dolní se při zajištění pistole opírá o pojistku. Tím je omezen pohyb přerušovače a znemožněno spuštění. Za těmito ozuby vybíhá dozadu výstupek, který se svou horní plochou opírá o čep kohoutku.

31. Spoušťová páka (obr. 25) má otvor pro kolík spoušťové páky. Na povrchu levé strany je vybrání pro uložení zpruhy spoušťové páky.

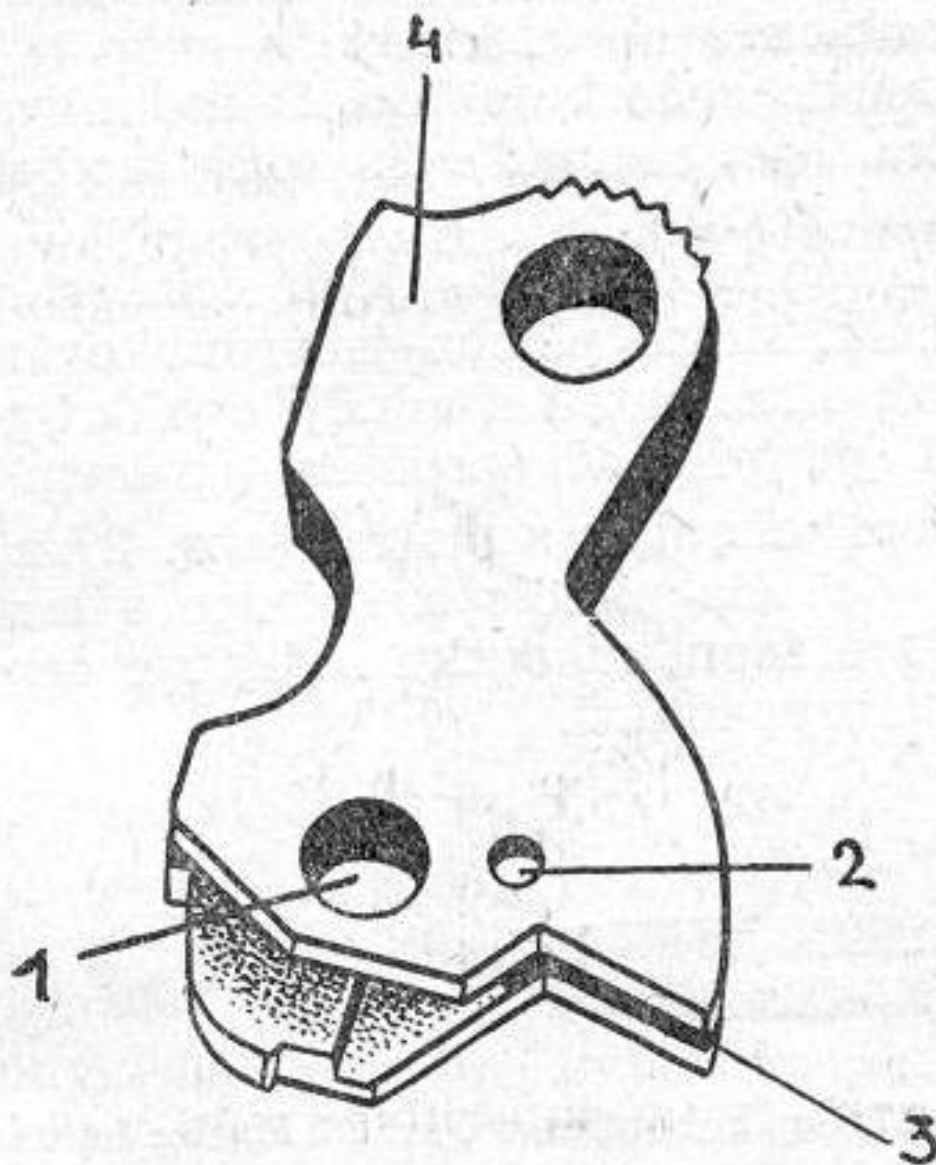

Obr. 25. Spoušťová páka 1 – otvor pro kolík spoušťové páky, 2 – ozub, 3 – raménko odjišťující pojistku úderníku

Dolní rameno má vzadu ozub pro zachycení kohoutku a vpravo raménko pro zachycení ozubem přerušovače. Horní úzké raménko při stisknutí spouště odjišťuje pojistku úderníku.

32. Kohoutek (obr. 26) bije na úderník. Dolním velkým otvorem je otáčivě uložen na čepu

kohoutku. V malém otvoru dole je uložen kolík kohoutku, o který se opírá vodící tyčinka úderné zpruhy.

Obr. 26. Kohoutek 1 – otvor pro čep kohoutku, 2 – otvor pro kolík kohoutku, 3 – výřez pro údernou zpruhu a její vodící tyčinku, 4 – hlava kohoutku

Vzadu je výřez pro údernou zpruhu a vodící tyčinku úderné zpruhy.

Na spodní a přední straně jsou dva ozuby. Větší ozub přichází do záběru se spoušťovou pákou, je-li kohoutek napjat. Menší je v záběru se spoušťovou pákou, je-li kohoutek spuštěn, avšak odkloněn od úderníku.

Odklonění způsobuje dolní zadní výstupek kohoutku, který zapadá do ozubu vodící tyčinky úderné zpruhy.

Nahoru vybíhá hlava, jejíž čelní stěna bije na úderník. Horní plocha je vroubkována, aby bylo možno kohoutek snadněji ovládat při jeho napínání, po případě spouštění (palcem ruky).

33. Čep kohoutku s maticí (obr. 27 a 28) je zasunut do těla pistole a bočnice s levé strany; matice čepu kohoutku zajišťuje čep i bočnici proti vypadnutí.

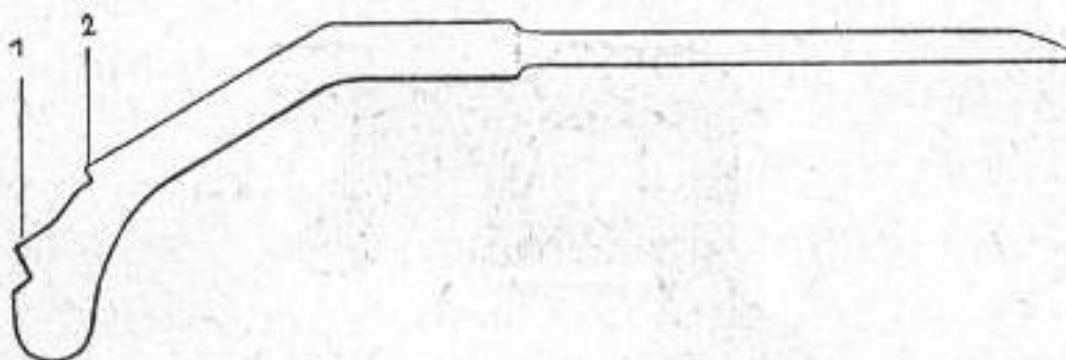

Obr. 27. Čep kohoutku Obr. 28. Matice čepu kohoutku

34. Vodící tyčinka úderné zpruhy (obr. 29) vede zpruhu kohoutku a přenáší její tlak na kohoutek.

Je uložena v zadní části těla pistole. Na spodní zúženou její část je navlečena úderná zpruha. Svým spodním koncem je vodící ty-

činka úderné zpruhy zasunuta do otvoru záchytky zásobníku a přidržuje tak záchytku ve správné poloze. Horní rameno má dva ozuby — horní se opírá o kolík kohoutku, dolní je v záběru s ozubem kohoutku jen ve spuštěné poloze a má za účel odklonit kohoutek dozadu tak, aby se nedotýkal úderníku.

Obr. 29. Vodicí tyčinka úderné zpruhy

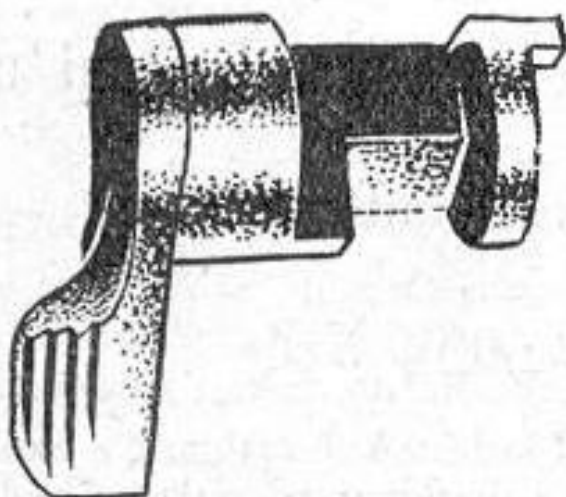
1 – ozub pro opření kolíku kohoutku, 2 – ozub pro záběr s ozubem kohoutku ve spuštěné poloze

35. Úderná zpruha (obr. 30) uděluje kohoutku po jeho uvolnění pohyb s energií potřebnou k úderu na úderník. Je vedena vodicí tyčinkou úderné zpruhy. Jedním koncem se opírá o osazení vodicí tyčinky a druhým koncem o záchytku zásobníku.

Obr. 30. Úderná zpruha

36. Pojistka (obr. 31) zajišťuje pistoli proti nežádoucímu výstřelu. Válcovou částí je uložena v otvoru na levé straně těla pistole. Na levé straně pojistky je raménko, kterým se staví pojistka do žádoucí polohy; na její pravé straně je ozub, který při zajištění zapadne za ozub přerušovače a tím ustaluje pohyb přerušovače.

Obr. 31. Pojistka

Válcová část má dva výřezy — širší umožňuje průchod spoušťové páce, užší pak dolní části kohoutku. Ozub vytvořený širším a užším výřezem stlačí při zvednutí pojistky nahoru spoušťovou páku a uvolní natažený kohoutek.

37. Zpruha přerušovače (obr. 32) tlačí přerušovač do záběru se spoušťovou pákou.

38. Zpruha spoušťové páky (obr. 33) vrací spoušťovou páku do normální polohy. Opírá se kratším raménkem o stěnu těla pistole a del-

ším raménkem je zachycena za raménko spouš-
ťové páky.

Obr. 32. Zpruha přerušovače Obr. 33. Zpruha spoušťové páky

39. Zásobník slouží k uložení nábojů a má tyto součástky:

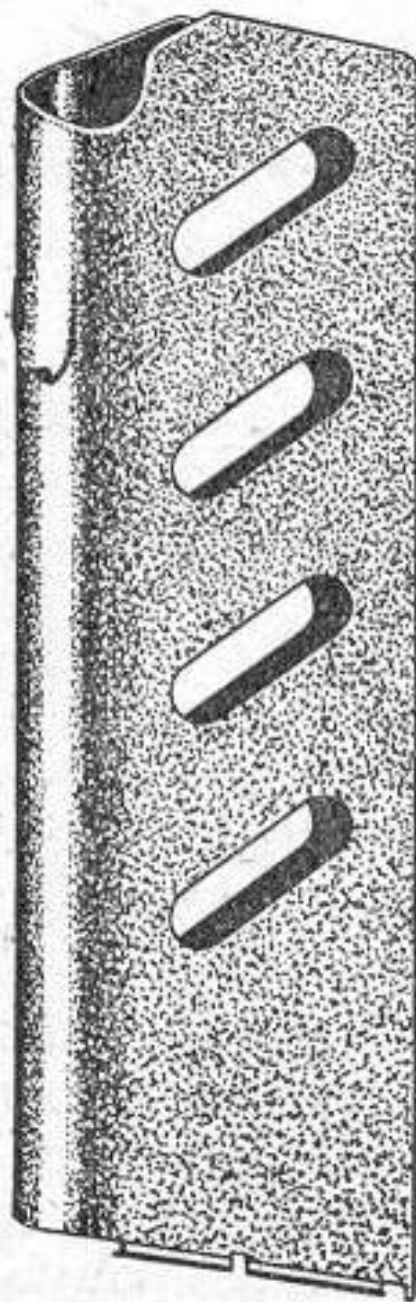
- pouzdro zásobníku,
- podavač,
- dno zásobníku,
- zpruhu podavače.

40. Pouzdro zásobníku (obr. 34) má tvar podlouhlé ploché schránky přizpůsobené rukojeti těla pistole.

Dolní boční stěny jsou zahnuty a tvoří lišty pro vedení dna zásobníku. Asi ve středu levé dolní hrany pouzdra je výřez pro zahnutý konec zpruhy podavače. Zadní stěna má dole výstupek, který omezuje pohyb dna zásobníku. U ústí zpředu je šikmé zkosení, které na levé straně je vyhloubeno pro raménko záchytky závěru.

Horní okraje pouzdra jsou vypracovány v přídržky nábojů. Šikmé oválné otvory v boč-

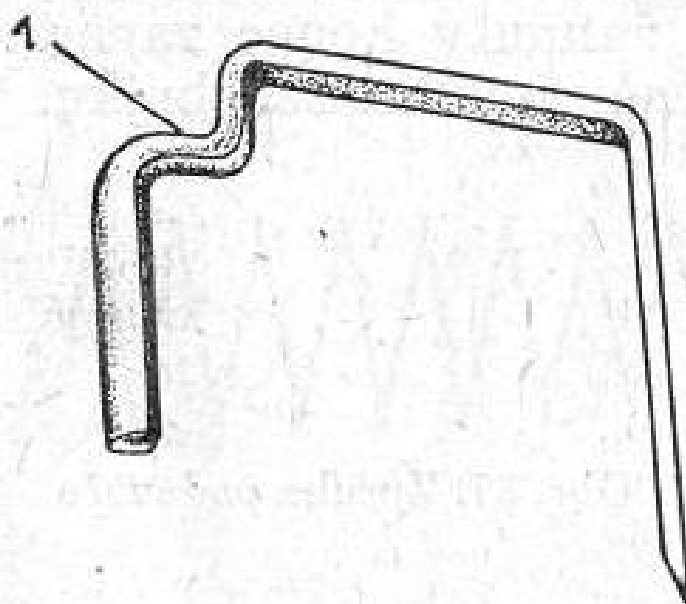
ních stěnách snižují váhu zásobníku a umožňují kontrolu počtu nábojů v zásobníku.

Obr. 34. Pouzdro zásobníku

41. Podavač (obr. 35) vysunuje náboje k ústí pouzdra zásobníku. Horní šikmá plocha je vpředu prohnuta pro raménko záchytky zá-

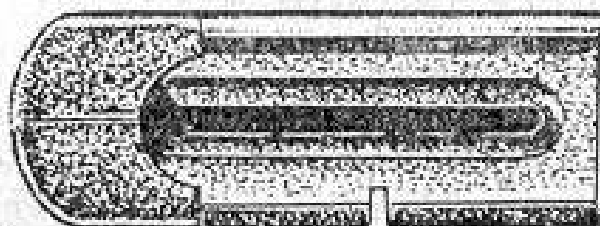
věru. Vnitřní zešikmené plochy tvoří lůžko pro zpruhu podavače.

Obr. 35. Podavač

1 – vyhnutí pro raménko záchytky závěru

42. Dno zásobníku (obr. 36) uzavírá pouzdro zásobníku zdola.

Obr. 36. Dno zásobníku

Dovnitř zahnuté okraje tvoří drážky pro lišty pouzdra zásobníku. Zesílený výstupek slouží též k vyjímání hlavně ze závěru.

43. Zpruha podavače (obr. 37) je uložena v pouzdře zásobníku; jedním koncem se opírá o podavač a druhým o dno zásobníku.

Její dolní zahnutý konec zapadá do výřezu ve dně a stěně pouzdra zásobníku.

Obr. 37. Zpruha podavače

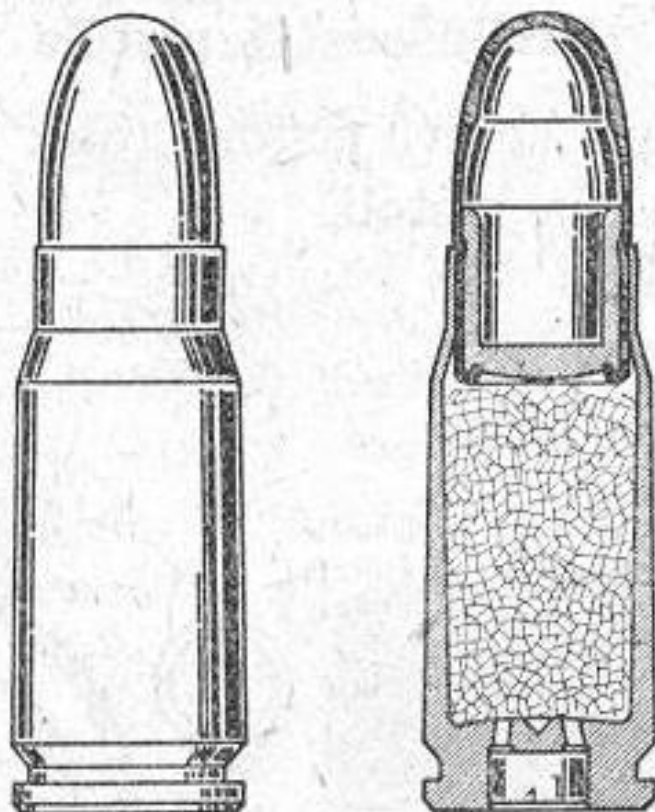
7,62mm náboj do samopalu a pistole

44. 7,62mm náboj do samopalu a pistole (obr. 38) se skládá z těchto částí:

- z nábojnice,
- ze zápalky,
- z prachové náplně a
- ze střely.

Nábojnice spojuje všechny části náboje v jeden celek. Dno nábojnice má lůžko pro zápalku a v něm jsou dva šlehové otvory — zátravky. Ty spojují prostor lůžka zápalky s prostorem pro prachovou náplň. Uprostřed lůžka je výstupek — kovadlinka. U dna nábojnice je po celém obvodu vytvořena drážka, která slouží k vytažení nábojnice z nábojní komory.

Tělo nábojnice přechází nahoře v krček, do jehož ústí je zalisována střela. Uvnitř těla nábojnice je prostor pro prachovou náplň.

Obr. 38. 7,62mm náboj do samopalu a pistole (s ocelovým jádrem)

Zápalka slouží k zapálení prachové náplně. V zápalce je zalisována třaskavá slož a zakryta folií.

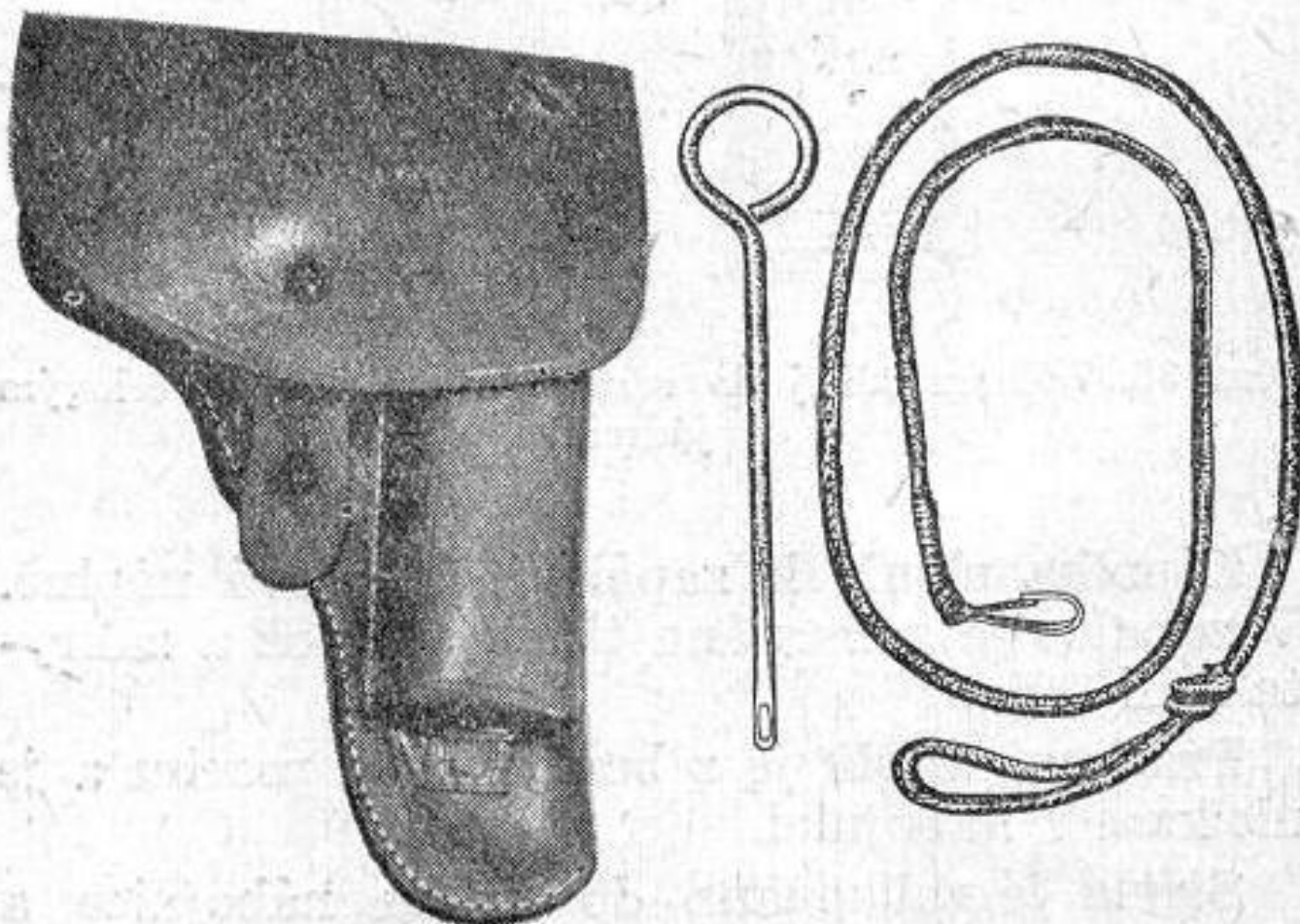
Prachová náplň je z bezdýmného prachu a je uložena v nábojnici.

Střela je zalisována do krčku nábojnice a skládá se z ocelového pláště, olověné košilky a ocelového jádra.

Do pláště je vsazena olověná vložka a do ní je zalisováno ocelové jádro, které je přidržováno dovnitř zahnutými okraji pláště střely.

Příslušenství pistole

45. K příslušenství pistole (obr. 39) patří:
- brašna na pistoli,
 - vytěrák,
 - 2 zásobníky,
 - závěsná šňůra.

Obr. 39. Příslušenství pistole

46. Brašna na pistoli je z přírodní hlazené kůže nebo z impregnované plachtoviny. Tvarově je přizpůsobena pistoli. Uzavření je provedeno zápinkou a knoflíkem. Na zadní stěně brašny jsou průvlečky pro nasunutí brašny na opasek.

Na přední části brašny je našito pouzdro pro zásobník a vytěrák.

47. Vytěrák slouží k čištění hlavně. Na jednom konci je oko pro uchopení a na druhém je podélný otvor pro navlečení koudele nebo hadříku.

48. Závěsná šňůra má na jednom konci oko pro nasunutí šňůry na opasek (mezi průvlečky brašny) a na druhém konci je karabina pro zapnutí šňůry do poutka pistole, aby tak bylo zabráněno ztrátě pistole. Délka šňůry umožňuje mířenou střelbu napjatou paží.

HLAVA 3

ČINNOST ČÁSTÍ A ÚSTROJÍ PISTOLE

Poloha částí a ústrojí pistole před střelbou
(zásobník vyňat, kohoutek spuštěn a pistole
zajištěna)

49. Hlaveň a závěr jsou v přední poloze. Uzamykací válečky jsou ve vybráních v závěru, kde jsou přidržovány uzamykačem.

Vratná zpruha je nejméně stlačena a tlačí na závěr.

Spoušť je tlakem vzpruhy přerušovače posunuta jazýčkem kupředu a horním ramenem s přerušovačem dozadu.

Kohoutek je ve spuštěné poloze, odkloněný od úderníku. V této poloze je kohoutek zachycen dolním ozubem na vodící tyčince úderné zpruhy a na prvním západu je zachycen ozubem spoušťové páky.

Zpruha kohoutku je nejméně stlačena.

Ozub pojistky je v zářezu na přerušovači.

Činnost částí a ústrojí pistole při nabíjení

50. K nabití pistole je třeba

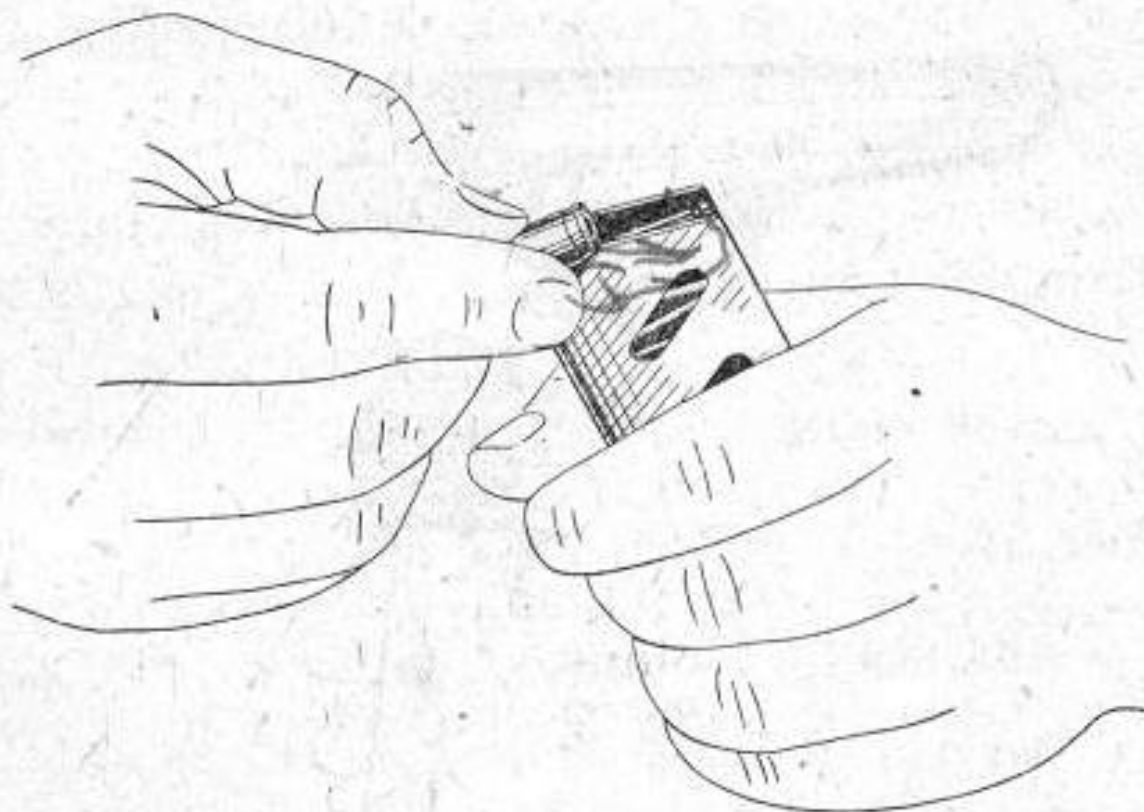
- naplnit zásobník náboji;
- zasunout zásobník do rukojeti pistole;
- stáhnout závěr do zadní polohy a pustit jej vpřed.

Zásobník naplníme náboji takto: Uchopíme zásobník jednou rukou tak, aby podavač byl nahoře a jeho přední část směřovala od těla. Druhou rukou uchopíme náboj tak, aby palec přiléhal shora na náboj.

Náboj přiložíme dnem na podavač při ústí zásobníku (obr. 40), stlačíme dnem náboje podavač poněkud dolů a pak vsuneme náboj pod přídržky zásobníku tak daleko, až dno náboje

dosedne na zadní stěnu zásobníku. Stejně zasuneme do zásobníku dalších 7 nábojů.

Po naplnění zásobníku se přesvědčíme o správné poloze nábojů v zásobníku tím, že tlakem na vrchní náboj stlačíme náboje do zásobníku. Po uvolnění se musí vrchní náboj vrátit do své normální polohy.

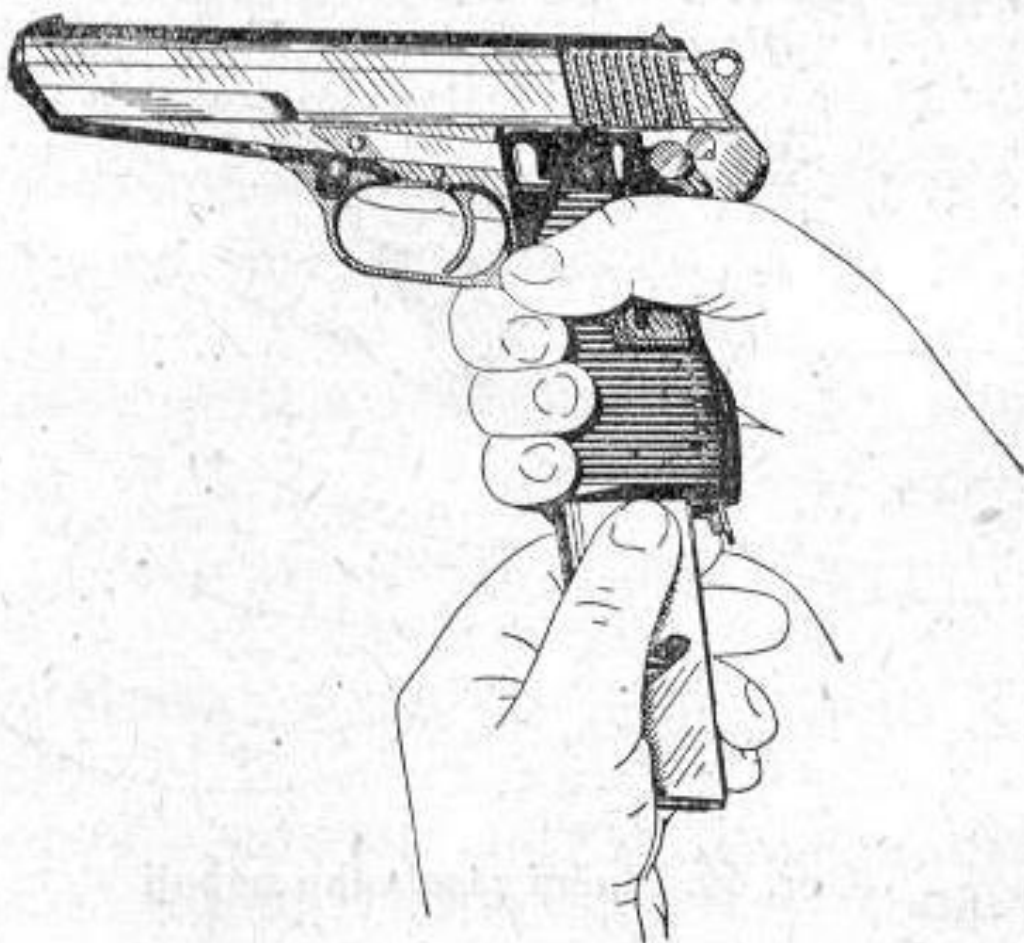

Obr. 40. Plnění zásobníku náboji

Zásobník zasuneme do rukojeti pistole takto: Uchopíme pistoli jako při střelbě ústím hlavně poněkud zdviženým, ukazováček je natažen po straně lučíku. Druhou rukou uchopíme zásobník tak, aby střely nábojů směřovaly k lučíku a aby horní třetina zásobníku vyčnívala z ruky (obr. 41).

Pak zasuneme zásobník do rukojeti tak daleko, až záchytká zásobníku slyšitelně zaskočí za dno zásobníku. Tím je zásobník zajištěn proti vypadnutí,

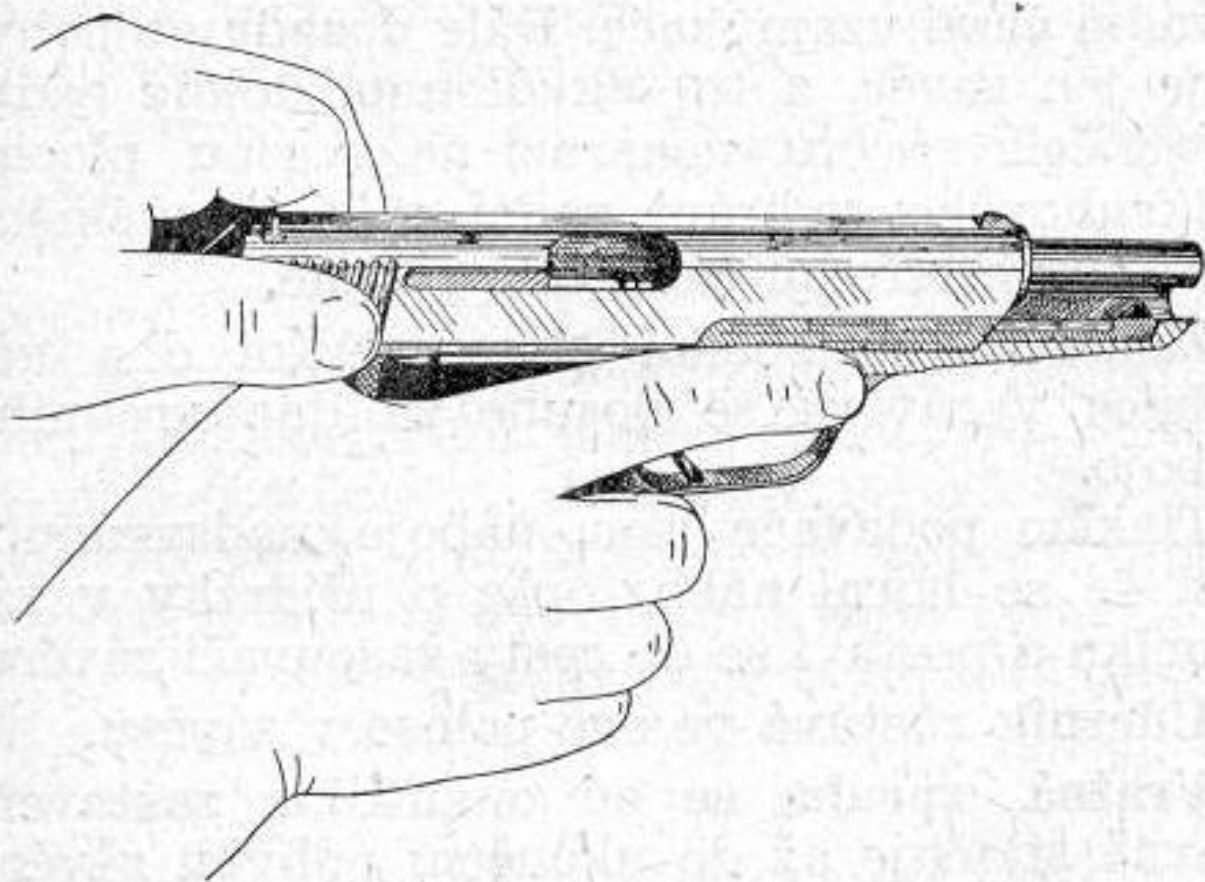
Horní náboj je opřen o spodní stěnu závěru a mírně vtlačen s ostatními náboji do zásobníku.

Obr. 41. Zasunutí zásobníku do pistole

Závěr stáhneme vzad a pustíme do přední polohy takto: Palcem a ukazováčkem ruky, v které nedržíme pistoli, uchopíme za rýhovanou zadní část závěru a závěr rázně stáhneme do zadní

polohy (obr. 42) až na doraz; potom závěr pustíme, tlakem stlačené vratné zpruhy se závěr vrátí do přední polohy. Tím je pistole nabita.

Obr. 42. Držení pistole při stažení závěru vzad

Při tažení závěru vzad je závěr veden lištami v drážkách těla pistole. Zadek závěru natáhne kohoutek. Z počátku se se závěrem pohybuje vzad i hlaveň.

Hlaveň se pohybuje vzad tak dlouho, dokud svou zadní částí nedosedne na kolmou zadní plochu střední části těla pistole. Při tomto pohybu vyjdou boční plochy uzamykače ze styku s uzamykacími válečky, které se tak uvolní. Po-

něvadž hlaveň je opřena svým zadním koncem o dosednou plochu těla pistole, vytlačí závěr při svém dalším pohybu vzad uzamykací válečky z vybrání směrem k ose hlavně do vybrání v zadní části uzamykače. Dále dozadu se pohybuje jen závěr, a to tak dlouho, dokud zadní stěna čela závěru nenarazí na svislou plochu půlkruhového vybrání zadní stěny podélného vybrání ve střední části těla pistole.

Zasouvač na spodní straně lůžka dna nábojnice v závěru se posune za dno vrchního náboje.

Tlakem podavače jsou náboje nadzvednuty tak, že se horní náboj opře o přídržky v zásobníku a postaví se do cesty zasouvači závěru.

Úderník zůstává ve své poloze v závěru.

Vratná zpruha se od okamžiku zastavení hlavně stlačuje až do ukončení pohybu závěru do zadní polohy.

Kohoutek se tlakem zadní části závěru otáčí kolem svého čepu vzad dolů, až jeho druhý ozub zaskočí za ozub spoušťové páky. Při tom stlačí dolů vodicí tyčinku úderné zpruhy a ta stlačí údernou zpruhu.

Při počátku pohybu závěru vzad je pravou dolní stěnou stlačen přerušovač tak, že nemůže zachytit za spoušťovou páku.

Při pohybu závěru vpřed (vlivem tlaku vratné zpruhy) narazí zasouvač na dno vrchního

náboje, vysune jej ze zásobníku a zasune do nábojní komory.

Náboj při pohybu vpřed je veden přídržkami zásobníku a spodním nábojem a oblým vybráním v přední horní stěně těla pistole je usměrněn do nábojní komory.

Při tom druhý náboj je podavačem vytlačen vzhůru.

Vytahovač nábojnic zaskočí za obrubu nábojnice.

Hlaveň se začne pohybovat do přední polohy, jakmile čelní plocha lůžka pro dno nábojnice dosedne na zadní část hlavně. Při jejím pohybu vpřed jsou uzamykací válečky uzamykačem vytlačeny z vybrání a zapadnou do vybrání v závěru. Tím nastane uzavření i uzamčení nábojní komory.

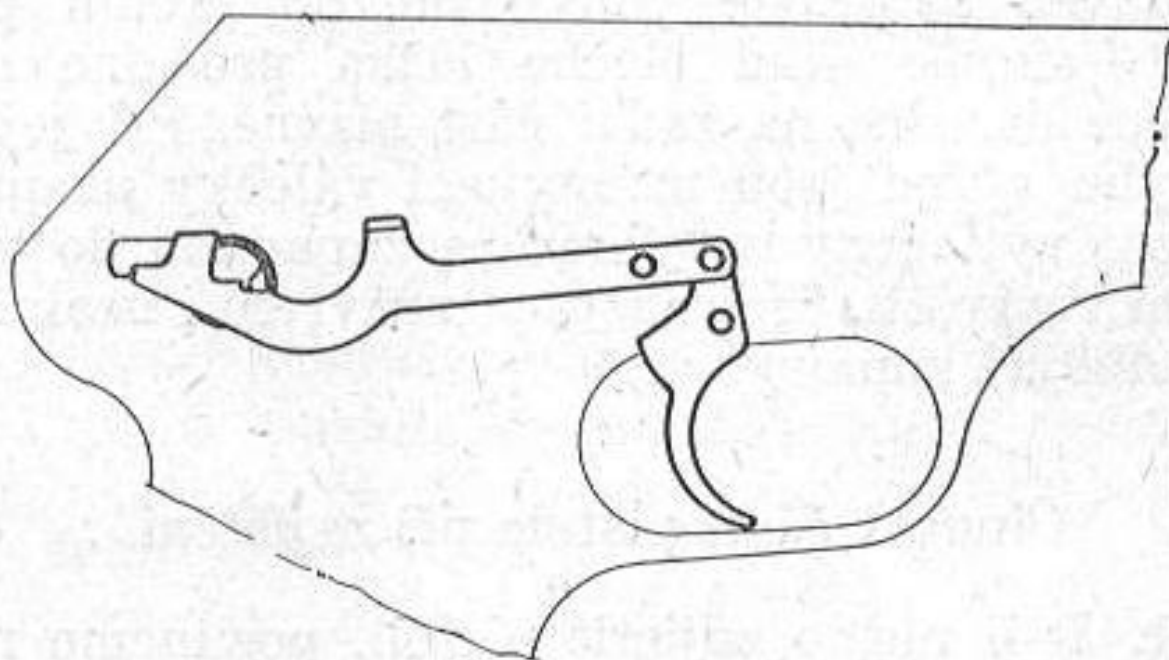
Činnost částí pistole při zajištění

51. Je-li nutno zajistit pistoli, posuneme ryhované raménko pojistky směrem nahoru, až zakryje červené znaménko v důlku u čepu kohoutku.

Při této činnosti zapadne ozub na pravém konci pojistky za ozub přerušovače a nedovolí přerušovači posun vpřed. Přerušovač nemůže stáhnout spoušťovou páku (obr. 43).

Má-li pistole zůstat připravena ke střelbě, ke které může dojít až po delší době, uvolní se ko-

houtek z napjaté polohy pojistkou tak, že raménko pojistky vytočíme ze zajištěné polohy dál směrem nahoru. Při tomto pohybu ozub pojistky stlačí spoušťovou páku a ta uvolní kohoutek. Kohoutek je tlakem zpruhy vržen kupředu, avšak v úderu na úderník mu zabrání tělo pojistky, o které se jeho pohyb vpřed zastaví. Po uvolnění kohoutku se rameno pojistky samočinně vrátí do původní zajištěné polohy.

Obr. 43. Poloha součástí zajištěné pistole

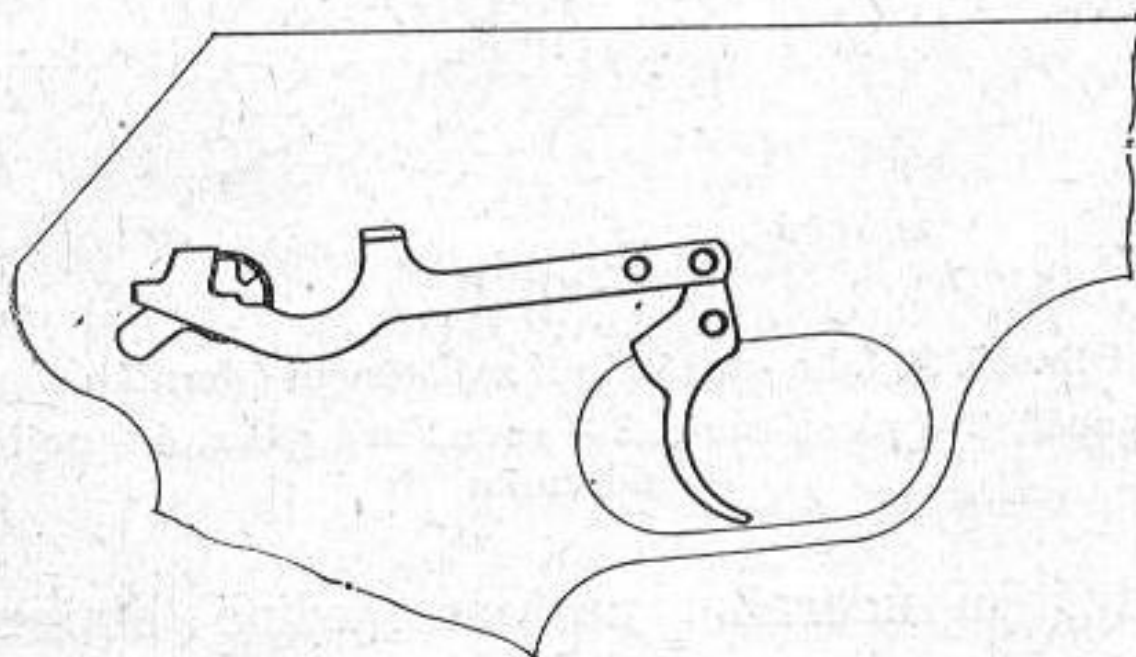
Činnost částí pistole při odjištění

52. Odjištění pistole se provede posunutím raménka pojistky směrem dolů (v důlku u čepu kohoutku se objeví červené znaménko). Tím uvolní ozub na pravém konci čepu pojistky pře-

rušovač (obr. 44) a ten je tím uvolněn; tím je odjištěno.

Byl-li při zajištěné pistoli ještě spuštěn kohoutek, je nutno nejdříve kohoutek napnout do zadní polohy a pak teprve odjistit.

Při napnutí kohoutku zachytí ozub spoušťové páky kohoutek na druhém západu a stlačí se úderná zpruha.

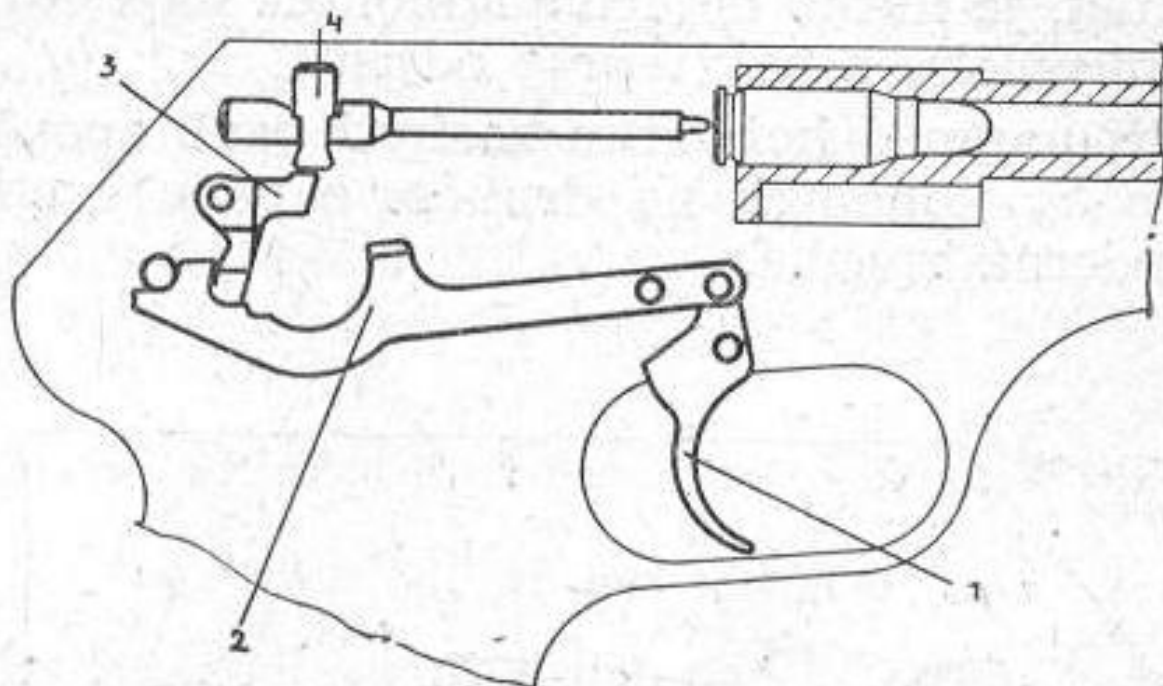

Obr. 44. Poloha součástí odjištění pistole

53. Aby nemohlo dojít k nežádoucímu výstřelu (na př. při pádu a p.), je pistole opatřena samočinnou pojistkou úderníku, která odjišťuje (uvolňuje) úderník jedině při stisknutí spouště.

V normální poloze nebo po spuštění tlačí pojistka úderníku tlakem své zpruhy úderník po

šikmé ploše směrem dozadu, až sama zapadne do příčné drážky v úderníku; tím je úderník zajištěn (obr. 45).

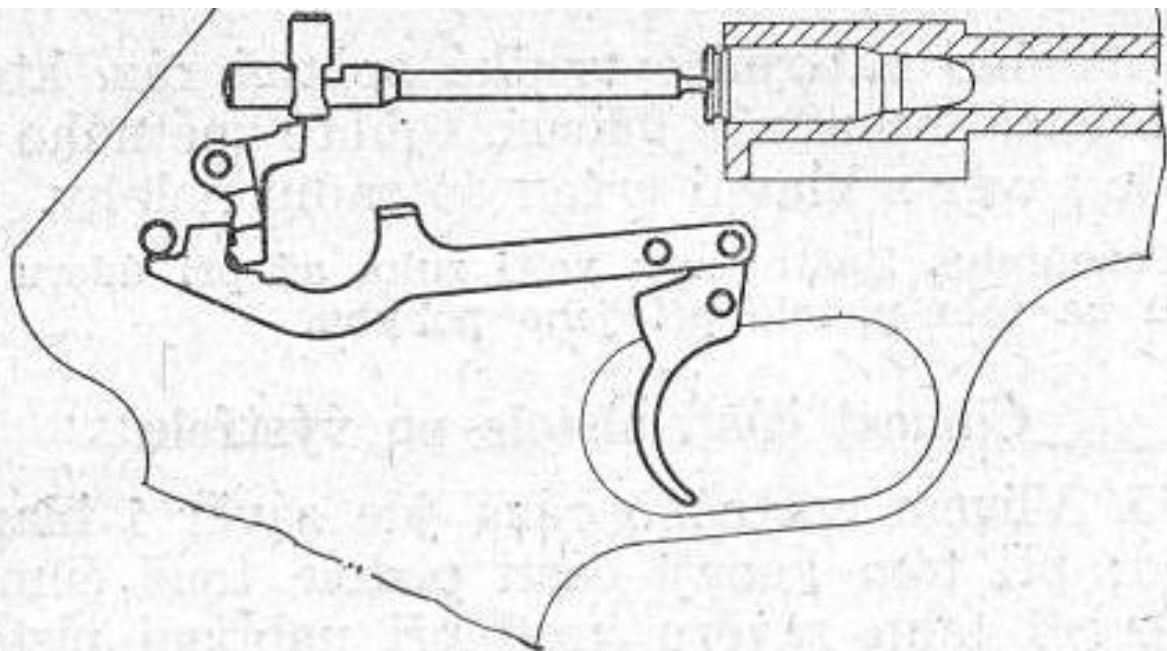
Obr. 45. Poloha součástí při zajištěném úderníku

1 – spoušť, 2 – přerušovač, 3 – spoušťová páka, 4 – pojistka úderníku

Odjištění úderníku nastane jedině stažením spouště!

Při spouštění táhne přerušovač spoušťovou páku dolním ramenem vpřed. Horní rameno spoušťové páky se tím zvedne a vytlačí pojistku úderníku z příčné drážky úderníku (obr. 46).

Po uvolnění spouště klesne horní rameno spoušťové páky a pojistka úderníku tlakem své zpruhy opět úderník zajistí.

Obr. 46. Poloha součástí při odjištěném úderníku

Činnost částí pistole při výstřelu

54. K výstřelu je nutno ukazováčkem (ohbím mezi prvním a druhým článkem) stáhnout spoušť dozadu. To se děje stejnoměrným tlakem ukazováčku na jazýček spouště, až ucítíme znatelný odpor. V tomto okamžiku vešel přerušovač ve styk se spoušťovou pákou. Dalším tlakem na jazýček spouště je přerušovač tážen vpřed a zároveň táhne dolní rameno spoušťové páky vpřed tak dlouho, až se kohoutek vysmekne z ozubu spoušťové páky. Přední rameno spoušťové páky nadzvedne pojistku úderníku a uvolněný kohoutek udeří vlivem tlaku úderné zpruhy na úderník. Zápalek úderníku udeří na zápalku a nastane výstřel.

Tlakem plynů vzniklých hořením prachové náplně je střela vytlačena z hlavně; tlakem ply-

nů na dno nábojnice vzniká zpětný ráz, který se přenáší na závěr. Vlivem tohoto zpětného rázu je závěr s hlavní vržen do zadní polohy.

Poznámka. Zpětný ráz ucítí ruka až při úderu závěru na tělo pistole při jeho pohybu.

Činnost částí pistole po výstřelu

55. Vlivem zpětného rázu jde závěr i hlaveň vzad; při tom konají části pistole touž činnost jako při tahu závěru vzad při nabíjení pistole. Kromě toho:

Při pohybu závěru vzad **vytahovač** drží nábojnici svým drápkem v drážce a táhne ji z nábojní komory; při dalším pohybu vzad narazí nábojnice na vyhazovač a ten ji vyhodí výhozným okénkem z pistole.

Kohoutek je znovu natažen.

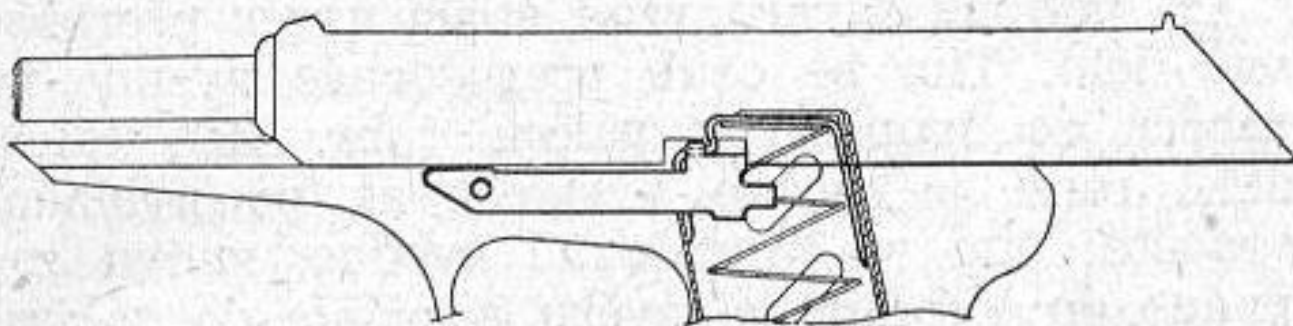
Přerušovač je pohybem závěru vzad stlačen a **spoušťová páka** se z jeho ozubu vysmekne.

Vlivem tlaku **zpruhy podavače** vysune se další náboj do ústí zásobníku.

Když **závěr** došel do zadní polohy, je tlakem **vratné zpruhy** vrácen zpět do přední polohy, při čemž **zasouvač** vysune další náboj ze zásobníku a zasune jej do nábojní komory.

Po vystřelení posledního náboje ze zásobníku zůstane závěr v zadní poloze, poněvadž **podavač** **nadzvedne záchytku závěru** směrem vzhůru a její ozub vnikne do výřezu v levé straně závěru. Tím se zadní horní vyhnuté raménko záchytky

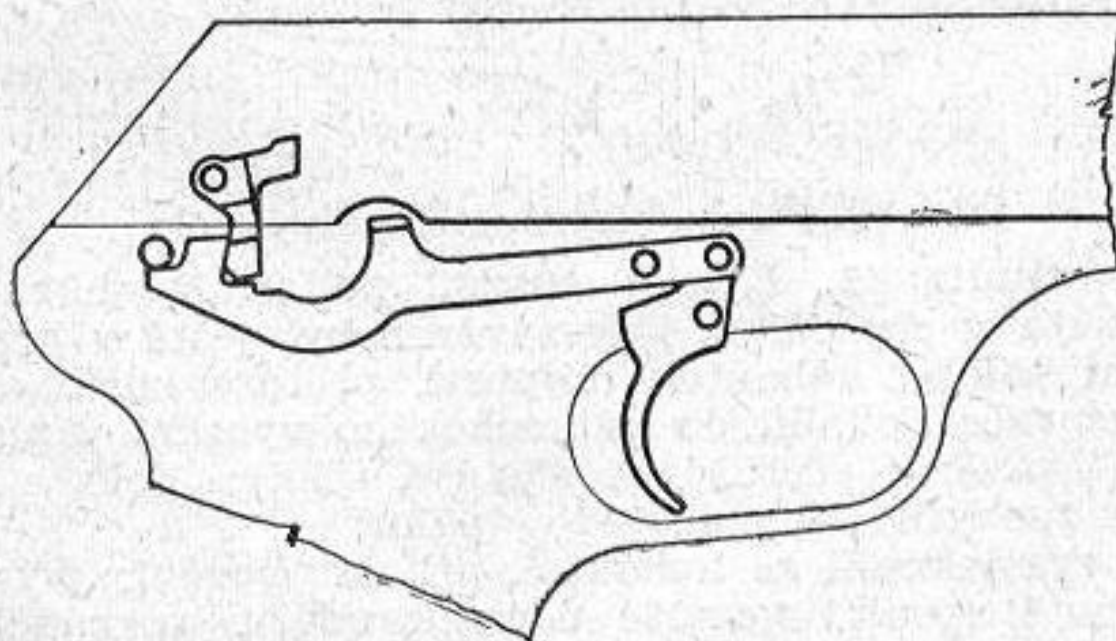
závěru svou rozšířenou částí opře o čelo vybrání na spodní části levé stěny závěru a zadrží závěr v zadní poloze (obr. 47).

Obr. 47. Poloha záchytky závěru po vystřelení posledního náboje

Po vložení nového plného zásobníku závěr stáhneme poněkud vzad. Záchytky závěru vlivem tlaku své zpruhy se sníží, závěr se uvolní a tlakem vratné zpruhy se vrátí do přední polohy.

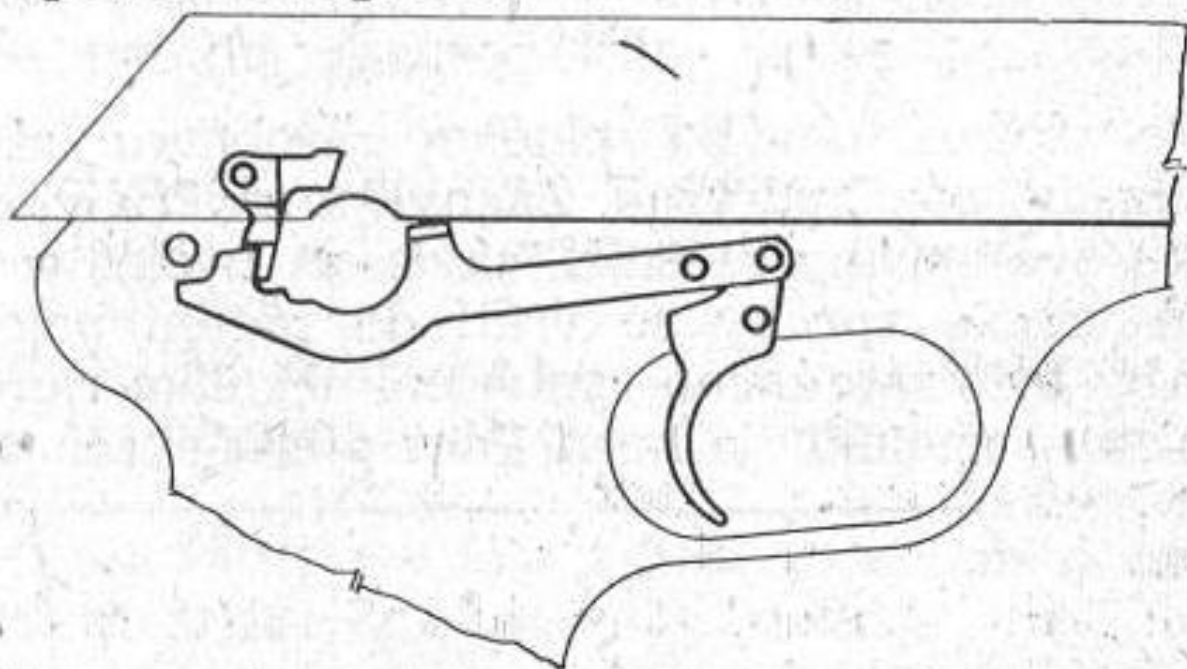
Aby bylo zabráněno vystřelení několika ran při stisknutí spoušti, je horní část přerušovače opa-

Obr. 48. Poloha přerušovače před výstřelem

třena výstupkem. Tento výstupek zapadne do oblého vybrání v pravé spodní straně závěru, když je závěr v přední poloze (obr. 48).

Při pohybu závěru vzad stlačí závěr přerušovač dolů. Tím se ozub přerušovače vysune ze záběru se spoušťovou pákou (obr. 49), takže další ránu je možno vystřelit až po uvolnění spouště; tím se přerušovač zvedne, znovu zapadne do vybrání v závěru a přijde do záběru se spoušťovou pákou.

Obr. 49. Poloha přerušovače po výstřelu

Poznámka: 1. Byla-li spoušť po uvolnění znovu stisknuta v okamžiku, kdy závěr nebyl ještě v krajní přední poloze, kohoutek nespustí, protože horní ozub přerušovače nevnikl do půlkruhového vybrání v pravé straně závěru; přerušovač zůstává stlačen dolů a nemůže zachytit za spoušťovou páku;

2. vysmekne-li se kohoutek při natahování; při nestisknutí spoušti nemůže úderník udeřit na zápalku, protože pojistka úderníku pevně drží úderník v zadní poloze.

HLAVA 4

Závady působící poruchy při střelbě

56. Pistole vz. 52 je při správném zacházení a pečlivém udržování zbraň spolehlivá a její činnost je bez poruch.

Přesto však při jejím dlouhém používání se součástky opotřebují a též při znečištění ústrojí nebo při nesprávném jejím ošetření mohou vzniknout závady v činnosti ústrojí, které způsobí poruchy při střelbě.

57. Aby se předešly poruchy při střelbě, je nutno

a) přesně dodržovat pravidla ošetřování, rozbírání, skládání, čištění, mazání a prohlídek pistole;

b) před nabíjením prohlédnout náboje; vadnými a rezavými náboji pistoli nenabíjet; náboje před plněním očistit suchým hadříkem a potom lehce natřít olejem;

c) před střelbou vývrt hlavně vytrít do sucha;

d) třecí plochy pistole v zimním čase namažat olejem čís. 21;

e) chránit pistoli před znečištěním (pískem, blátem a p.).

58. Při jakékoli poruše při střelbě se nejdříve snažit poruchu odstranit opakováním. Nelze-li ji takto odstranit, pistoli zajistit, poruchu odstranit, zjistit její příčiny a odstranit je, po případě dát pistoli do opravy.

59. Charakteristické závady způsobující poruchy při střelbě

Porucha	Příčina poruchy	Způsob odstranění poruchy
1. Zásobník nelze zasunout do rukojeti	Pomačkaný nebo zrezivě- vělý zásobník; znečištěné nebo zrezivělé lůžko v ru- kojeti	Vymout zásobník a prohléd- nout jej. Je-li pomačkan, ode- vzdat jej k opravě. Je-li zne- čištěn, otřít jej, zlehka nama- zat. Vyčistit a zlehka nama- zat lůžko zásobníku v ruko- jeti
2. Zasunutý zásobník samovolně vypadává	Poškozená záchytká zá- sobníku	Pistoli odevzdat do opravy
3. Závěr nelze snadno stáhnout do zadní polohy	Znečištěné vedení v zá- věru nebo těle pistole, po- případě zadření v dráž- kách	Vyčistit a lehce namazat, po- případě dát opravit drážky
4. Kohoutek nezůstane v napjaté poloze	Uražený ozub na kohout- ku nebo spoušťové páce	Pistoli dát do opravy
5. Úderník se nevrací do zadní polohy	Poškozená pojistka úder- níku	Pistoli dát do opravy
6. Nepodání náboje	Slabá zpruha podavače, potlučený nebo znečištěný zásobník	Zpruhu vyměnit, zásobník vyčistit nebo odevzdat do opravy

Porucha	Příčina poruchy	Způsob odstranění poruchy
7. Nezasunutí náboje do nábojní komory	Unavená vratná zpruha. Znečištěné vedení závěru. Pokřivené ústí zásobníku nebo znečištěný náboj	Zpruhu vyměnit v dílně. Vyčistit vedení závěru. Zásobník opravit v dílně. Náboje prohlédnout a očistit je
8. Závěr nedojde úplně do přední polohy	Unavená vratná zpruha. Znečištěná nábojní komora. Znečištěné vedení závěru. Znečištěný nebo pokřivený náboj	Zpruhu vyměnit ve zbrojní dílně. Vyčistit nábojní komoru. Před hledáním příčiny se snažit obnovit střelbu tím, že se úderem dlaně na zadní plochy závěru snažíme závěr dorazit do přední polohy. Jinak vyčistit tělo pistole i závěr
9. Při stisknutí spouště zůstane kohoutek v napjaté poloze	Vadná zpruha přerušovače nebo uražený ozub na přerušovači, anebo je poškozen přerušovač	Poškozenou součástku vyměnit
10. Selhaná	a) zápalka náboje je zápalníkem jen mělce napíchnuta nebo nápích v zápalcu není vůbec patrný;	Se zaměřenou zbraní znovu napnout kohoutek a snažit se obnovit střelbu. Když nastane opět selhaná, stáhnout rukou závěr vzad a prohléd-

Porucha	Příčina poruchy	Způsob odstranění poruchy
<p>11. Nevytažení nábojnice</p>	<ul style="list-style-type: none"> — ulomený zápalek, — znečištěné lůžko úderníku, — unavená úderná zpruha, — neúplné dovření závěru <p>b) zápalka je zápalekem normálně napíchnuta: — vadný náboj</p> <p>Uražený drápek vytahovače. Znečištěné lůžko vytahovače</p>	<p>nout vyhozený selhaný náboj. Podle výsledku prohlídky buď</p> <ul style="list-style-type: none"> — vyměnit úderník nebo — vyčistit lůžko úderníku nebo — vyměnit údernou zpruhu <p>Při neúplném dovření závěru počínáme si jako u poruchy 8. (Tato porucha může nastat též pozvolným spouštěním závěru vpřed při nabíjení prvního náboje)</p> <p>Náboj vyřadit a obnovit střelbu</p> <p>Vyměnit vytahovač. Vyčistit lůžko vytahovače V obou případech je nutno vyjmout zásobník, stáhnout závěr do zadní polohy, zachytit závěr vysunout rukou nahoru, aby závěr zůstal</p>

Porucha	Příčina poruchy	Způsob odstranění poruchy
<p>12. Nevyhození (skřípnutí) nábojnice</p>	<p>Zlomená zpruha vytahovače Znečištěné vedení závěru, ulomené raménko vyhazovače, zrezivělá nábojnice nebo nábojní komora</p>	<p>vzadu; vytěrákem vyrazit nábojnici z hlavně Vyměnit zpruhu vytahovače Rukou, v které držíme pistolí, vyklonit pistolí poněkud doprava a druhou rukou stáhnout závěr lehce do zadní polohy a nábojnici vyhodit z pistolé a obnovit střelbu. Vadný vyhazovač vyměnit, pokud připadá pistolí vyčistit Částečně stáhnout závěr vzad a snažit se obnovit střelbu. Opakuje-li se závada, vyměnit zásobník a dát ho do opravy</p>
<p>13. Zpříčení náboje</p>	<p>Vrchní náboj nesprávně ležel na podavači: pokřivené přídržky zásobníku; deformovaný náboj, slabá zpruha podavače; nečistota uvnitř zásobníku nebo deformované stěny zásobníku</p>	<p>Částečně stáhnout závěr vzad a snažit se obnovit střelbu. Opakuje-li se závada, vyměnit zásobník a dát ho do opravy</p>

Porucha	Příčina poruchy	Způsob odstranění poruchy
<p>14. Po výstřelu zůstane závěr v zadní poloze</p>	<p>Záchytka závěru je zaskočena ve vybrání v závěru — slabá zpruha záchytky závěru</p>	<p>Vyměnit zpruhu záchytky závěru Pistoli dát do opravy</p>
<p>15. Po vystřelení posledního náboje nezaskočila záchytka závěru</p>	<p>Slabá zpruha podavače, uražené nebo opotřebované raménko záchytky závěru</p>	<p>Poškozenou součástku vyměnit nebo opravit</p>

Pravidla udržování pistole a zacházení s ní

60. Každý je povinen v jakékoliv bojové situaci udržovat svou pistoli v čistotě, opatrně s ní zacházet, denně ji prohlížet a udržovat ji v plné bojové pohotovosti.

61. V normálním ubytování i za ubytování v táborech a p. musí být pistole uložena ve skříních (tresorech) nebo v bednách s přihrádkami pod spolehlivým uzávěrem, vyňata z brašny, se spuštěným kohoutkem a bez nábojů.

Ukládat nabitě pistole je dovoleno jen ve zvláštních případech, a to jen s osobním svolením velitele útvaru!

62. Na strážnicích musí mít každý pistoli u sebe v brašně.

63. Při ubytování v osadách (v bytech) je nutno mít pistoli v brašně u sebe a zvýšit pozornost proti jejímu zcizení.

64. Za pochodu, při přepravě po železnici a auty nosí se pistole v brašně a třeba ji chránit před údery.

65. Před odchodem do zaměstnání a do služby je třeba pistoli prohlédnout ve složeném stavu a pečlivě ji otřít na povrchu do sucha; před střelbou důkladně vyčistit hlaveň a otřít náboje.

66. Aby bylo zabráněno možnému roztržení nebo vydutí hlavně při střelbě, **není dovoleno ucpávat vývrt hlavně!**

67. Je-li nutno v průběhu služby vložit pistoli do zvlhlé brašny, musí být při první příležitosti z ní vyňata, důkladně vyčištěna a namazána a brašna vysušena.

68. Při nošení nabitě pistole v brašně musí být kohoutek spuštěn (v přední poloze).

Rozbírání a skládání pistole

69. Pistoli rozbíráme při čištění, konservování a při prohlídce. Zbytečné a časté rozbírání zbraně způsobuje předčasné opotřebování součástek; **používat bojových pistolí k výcviku v jejich rozbírání a skládání je zakázáno!**

70. Při rozbírání a skládání pistole je nutno dbát těchto zásad:

a) rozbírat a skládat pistoli na stole nebo na lavici a v boji na čisté podložce;

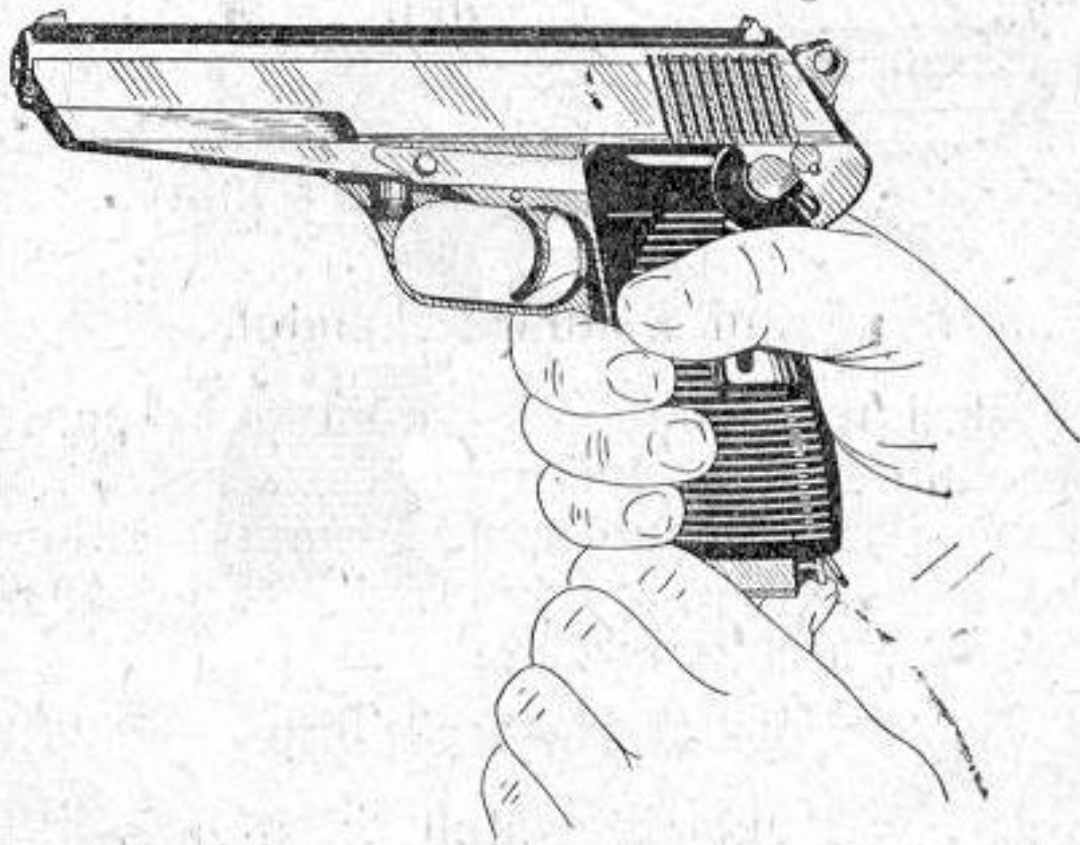
b) vyjímat části pistole a vkládat je do ní opatrně, bez násilí, aby se nepoškodily;

c) při skládání pistole dbát na to, aby nedošlo k záměně součástek z jiných pistolí (kontrolovat čísla).

Postup při neúplném rozbírání pistole

71. Neúplné rozbírání pistole nutno provádět tímto postupem:

a) **Vyjmutí zásobníku.** Pistoli uchopíme do ruky za rukojeť (obr. 50), palcem druhé ruky odtlačíme záchytku zásobníku a vyjmeme zásobník;

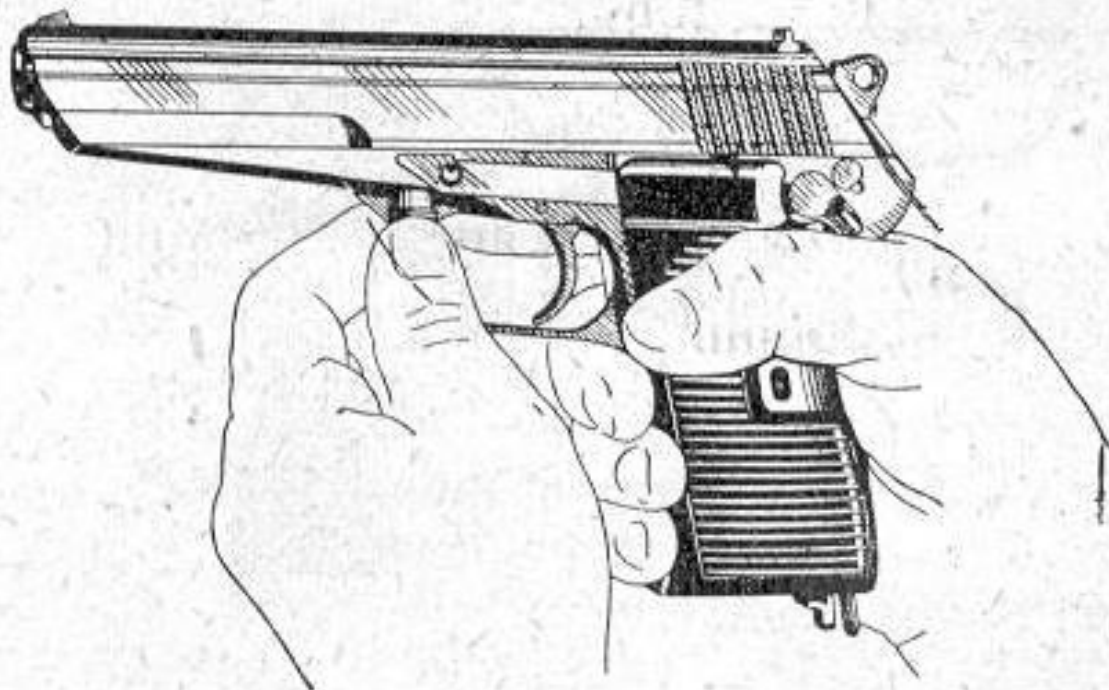

Obr. 50. Vyjímání zásobníku z pistole

před dalším rozbíráním se předem přesvědčíme, není-li náboj v nábojní komoře. Pistoli držíme tak, aby ukazováček netlačil na spoušť. Stáhneme závěr dozadu, prohlédneme nábojní komoru, pustíme závěr, spustíme kohoutek a přidržujeme jej palcem.

b) **Oddělení závěru.** Palcem a ukazováčkem povytáhneme spojku směrem dolů (obr. 51);

vlivem tlaku vratné zpruhy se závěr sám posune částečně vpřed; pak volnou rukou uchopíme závěr nadhmatem a mírným posunutím závěru vpřed a vykloněním vzhůru oddělíme závěr od těla pistole.

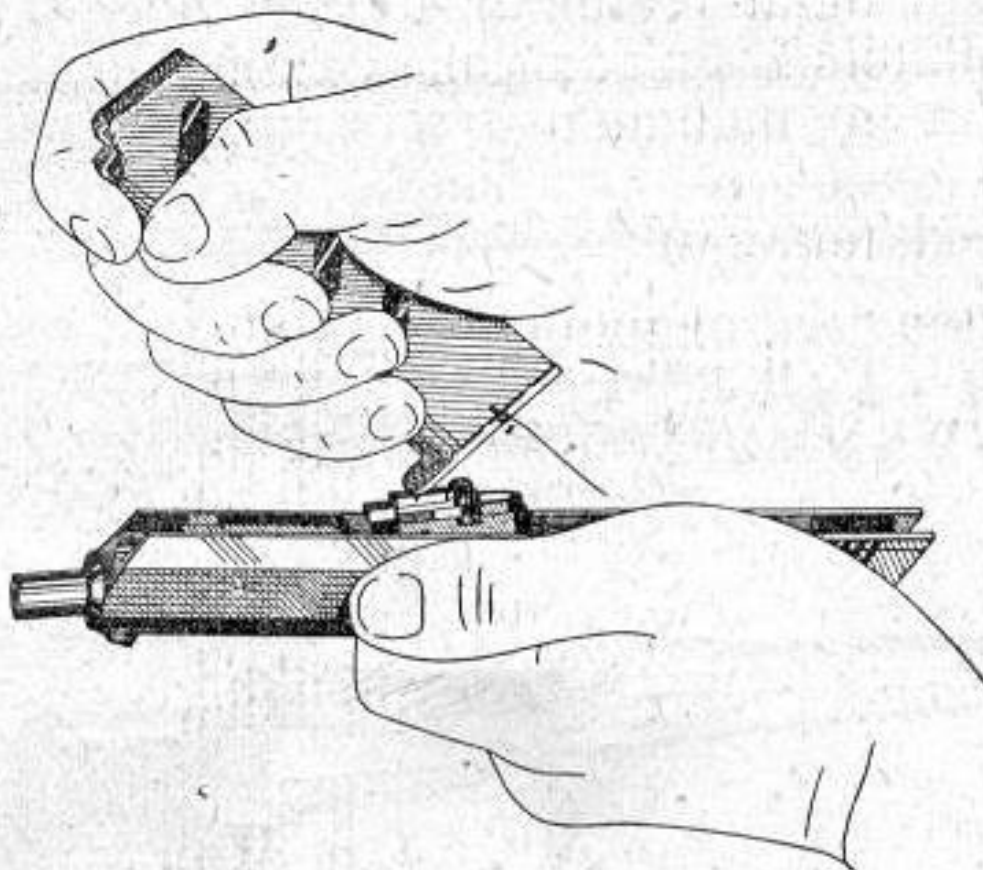

Obr. 51. Povytažení spojky

c) **Vyjmutí hlavně ze závěru.** Závěr uchopíme tak, aby ležel horní plochou v dlani; druhou rukou uchopíme zásobník tak, aby výběžek dna směřoval od těla. Výběžek dna zásobníku vložíme do výřezu uzamykače (obr. 52) a

tlakem na zásobník posuneme hlavěň poněkud vpřed, zadek hlavně nadzvedneme. Pozvolným uvolňováním vzad vyjmeme hlavěň a sejmeme vratnou zpruhu.

Tím je neúplné rozebrání pistole skončeno (obr. 53).

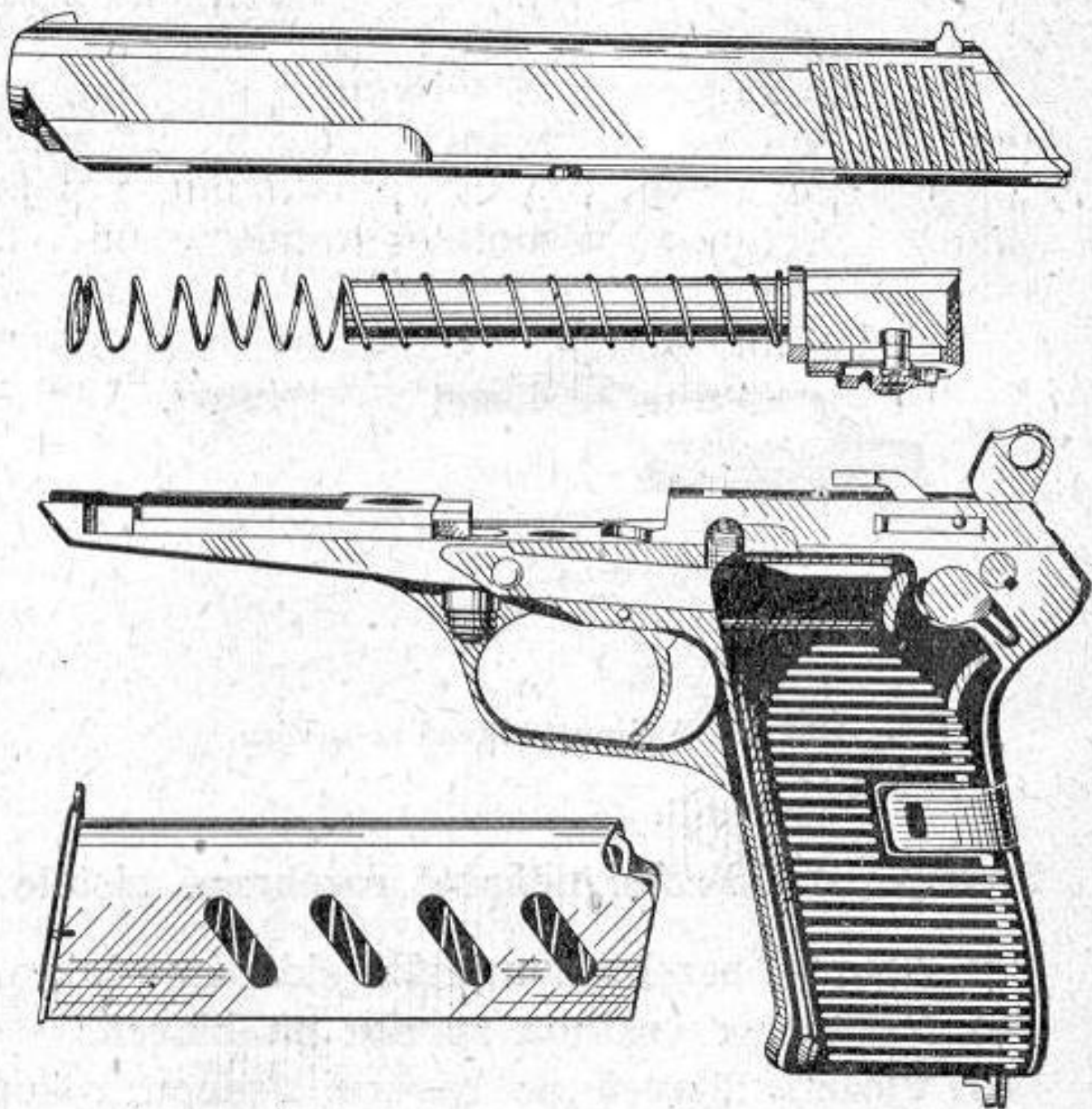
Obr. 52. Vyjmutí hlavně ze závěru

Postup při skládání neúplně rozebrané pistole

72. Neúplně rozebranou pistolí skládáme takto:

a) **Nasuneme vratnou zpruhu na hlaveň.**

b) **Vložíme hlaveň do závěru.** Jednou rukou uchopíme závěr horní plochou do dlaně tak, aby čelo závěru směřovalo od těla. Druhou rukou uchopíme hlaveň (s nasunutou vratnou zpruhou) tak, aby její zadní část byla v dlani uzamykačem vzhůru. Přední konec vratné zpruhy vložíme do závěru, a to tak, aby se opřel o vnitřní stěnu čela závěru a aby zadní část hlavně

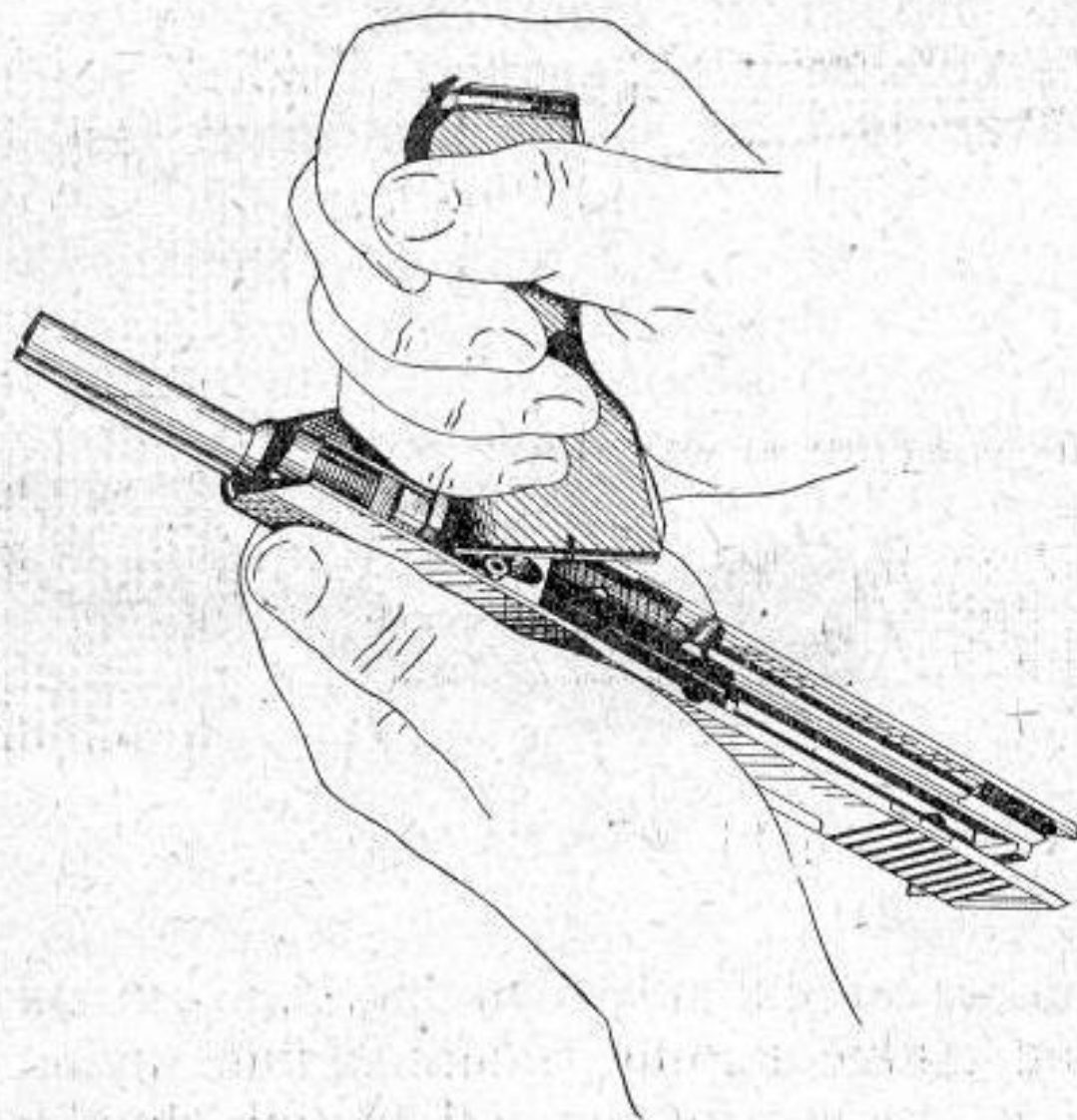
Obr. 53. Neúplně rozebraná pistole

ležela na spodní stěně závěru. Tlakem ruky na zadek hlavně suneme zvolna hlavěň vpřed a do závěru tak dlouho, až její přední okraj projde otvorem v čele závěru a až uzamykací válečky

zaskočí do vybrání v závěru. Při tom se zadek hlavně opře o zasouvač nábojů.

Uchopíme zásobník a výstupek jeho dna vložíme do výřezu uzamykače. Tlakem na zásobník suneme hlavěň zvolna vpřed a mírně ji tlačíme do závěru, až zaskočí do svého vedení v závěru (obr. 54).

Jakmile hlavěň zaskočí do vedení v závěru, je vratná zpruha stlačena. Pozvolným povolo-

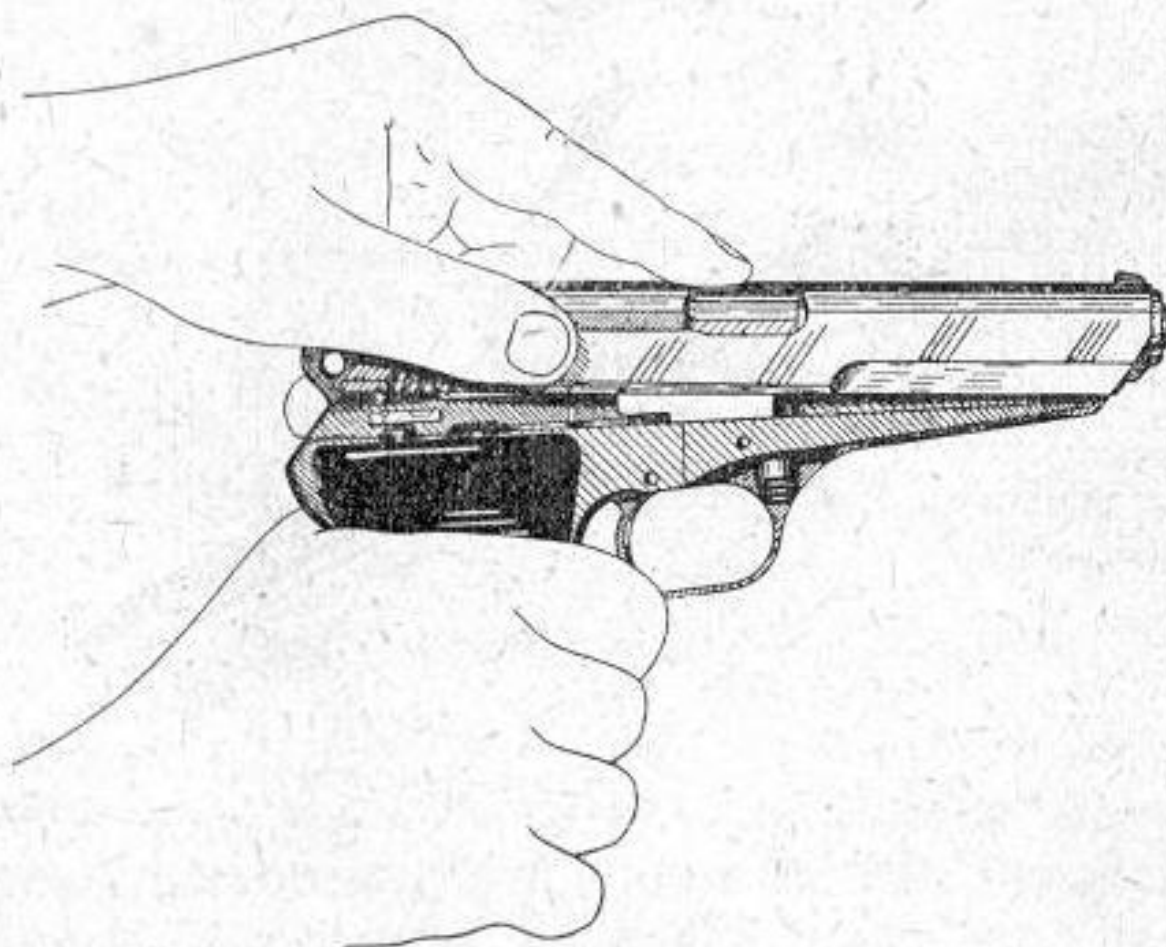
Obr. 54. Zasunutí hlavně do závěru

váním tlaku této zpruhy pustíme hlavěň do její zadní polohy.

c) **Spojíme závěr s tělem pistole.** Jednou rukou uchopíme tělo pistole za rukojeť, druhou rukou závěr za jeho zadní část shora.

Nasadíme závěr na tělo pistole tak, že lišty v přední části závěru vejdou do vybrání na předním konci drážek těla pistole, při čemž zadní část závěru je mírně zdvižena vzhůru (obr. 55).

Pak přitisknout zadní část závěru na tělo pistole (tím se stlačí spojka) a mírně potáhneme závěr vzad, až spojka samočinně zaskočí.

Obr. 55. Spojení závěru s tělem pistole

d) **Přezkoušíme** správnost složení pistole a činnost její funkce, t.j. chod závěru, spušťadla, činnost pojistky, lehkost vkládání a vyjímání zásobníku a činnost záchytky závěru.

Postup při úplném rozbírání pistole

72. Úplně rozbíráme pistolí, jen když chceme vyměnit nebo opravit součástky pistole.

Při úplném rozbírání pistole postupujeme takto:

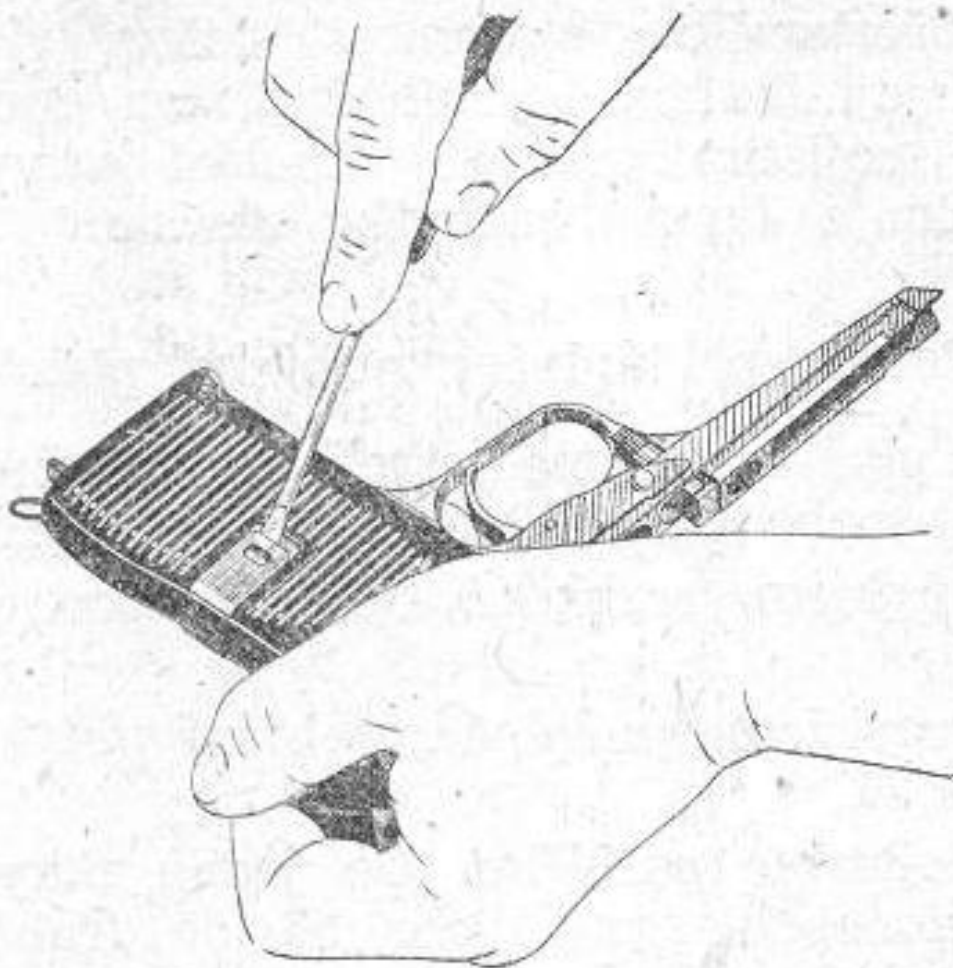
a) **Provedeme neúplné rozebrání pistole** podle čl. 70 a 71.

b) **Sejmeme pažbičku.** Do jedné ruky uchopíme tělo pistole, podle obr. 56, do druhé šroubovák nebo zásobník a vsuneme jej pod konec spojky pažbiček (obr. 56); pak uchopíme tělo pistole za spodek rukojeti podle obr. 57 a páčením šroubovákem směrem vzhůru vysuneme spojku pažbiček do dlaně.

c) **Vyjmeme úderník.** Stlačíme pojistku úderníku, obrátíme předek závěru vzhůru a úderník vypadne ze svého lůžka. Pak vyjmeme pojistku úderníku se zpruhou.

d) **Rozebereme zásobník.** Stlačíme zahnutý konec zpruhy podavače, sejmeme dno zásobníku a vyjmeme zpruhu podavače a podavač.

Rozbírat další části pistole je dovoleno toliko zbrojním technikům.

Obr. 56. Sejmutí spojky pažbiček

Postup při skládání úplně rozebrané pistole

74. Úplně rozebranou pistolí skládáme takto:

a) Vložíme úderník se zpruhou do závěru. Závěr položíme horní plochou na dřevěnou desku a do příslušného otvoru vložíme pojistku úderníku se zpruhou tak, aby zkosená horní část pojistky byla podélně se závěrem, při čemž opěrná plocha pro raménko spoušťové páky musí být na straně pro přerušovač. Jednou rukou vložíme úderník předním koncem do otvoru v zá-

Obr. 57. Sejmutí spojky pažbiček

věru a druhou rukou šroubovákem zatlačíme pojistku úderníku do závěru.

b) Přiložíme pažbičky a nasuneme spojku pažbiček.

c) Při dalším skládání postupujeme podle čl. 72.

d) Složíme zásobník. Do pouzdra zásobníku vložíme podavač se zpruhou podavače; palcem jedné ruky stlačíme zpruhu podavače a druhou rukou zasuneme dno zásobníku, až postranní výřez je proti výřezu pouzdra zásobníku. Za-

hnutý konec zpruhy podavače jej zajistí v jeho poloze.

e) **Přezkoušíme složení a činnost pistole podle čl. 72.**

Prohlídky pistole

75. Prohlídky složených i rozebraných pistolí provádějí důstojníci i poddůstojníci v lhůtách stanovených v Řádu vnitřní služby čs. branné moci. (Zákl.-I-1.)

76. Každý, kdo je pistolí vyzbrojen, musí prohlédnout pistoli každodenně před odchodem do zaměstnání a vždy při jejím čištění.

77. Při každodenní prohlídce nutno přezkoušet:

1. nejsou-li kovové části rezavé, znečištěné, potlučené nebo poškrábené;
2. činnost částí pistole při nataženém i spuštěném kohoutku;
3. činnost spušťadla;
4. drží-li zásobník pevně v rukojeti;
5. správnost mušky i hledí;
6. není-li ucpán vývrt hlavně;
7. je-li vývrt hlavně čistý.

78. Všechny závady zjištěné při prohlídce pistole musí být neprodleně hlášeny představenému.

Závady, které nemohou být odstraněny u součásti, musí být odstraněny v dělostřelecké dílně. Za tím účelem třeba pistoli odevzdat **ihned** do opravy.

tlučená, poškrábaná nebo jinak znečištěná nebo

nemá-li závady, které by mohly být na závadu normální činnosti pistole.

81. Při prohlídce nutno přezkoušet:

1. **mušku, hledí, spušťadlo, pojistku, zásobník, vratnou zpruhu, pažbičky a jejich spojku**, jak je uvedeno v čl. 79;

2. **závěr**, je-li jeho chod hladký, pracuje-li správně uzamykač a vratná zpruha;

3. **úderník**, leží-li správně ve svém lůžku a funguje-li správně jeho pojistka i zpruha pojistky úderníku; není-li zápalník ohnut nebo jeho hrot uštípnut; není-li vybrání pro pojistku úderníku potlučeno;

4. **vytahovač**, je-li správně uložen, není-li jeho drápek uražen, pracuje-li správně jeho zpruha;

5. **hlaveň** na sucho vytřenou pečlivě prohlédnout jak od ústí, tak od nábojní komory. Při prohlídce se mohou vyskytnout tyto závady:

a) rez, která se jeví jako temný nádech; rez, kterou není vidět, zjistí se protřením vývrtu čistým bílým hadrem; zůstanou na něm tmavohnědé skvrny); šedé skvrny ve vývrtu, které nezanechají při čištění na hadru skvrny, nejsou vadou;

b) krupičky rzi;

c) jamky po rzi;

d) nehluboké temné skvrny, které zůstaly po odstranění rzi;

e) nános kovu nebo pomědění;

f) poškrábaniny;

g) zaoblení polí, zvláště na levé hraně polí;
h) vydutí — jeví se jako příčný temný prsteneček;

ch) ohnutí hlavně — jeví se jako nepravidelný stín ve vývrtu;

i) potlučeniny na zadní stěně hlavně a v nábojní komoře;

j) není-li uzamykač pokřiven nebo jinak poškozen;

6. tělo pistole, činnost spojky a její zpruhy. Čep záchytky závěru nesmí být volný. Přezkoušet činnost spouště, přerušovače, spoušťové páky. Funkci přerušovače přezkoušet při stisknutí spoušti tlakem na přerušovač, který musí vyjít ze záběru se spoušťovou pákou a po uvolnění se musí vrátit do původní polohy.

Napnutím a uvolněním kohoutku přezkoušet jeho zachycení, činnost úderné zpruhy a její vodičí tyčinky a spuštědla. Přezkoušet činnost záchytky zásobníku a její uložení. Pojistku nastavit do zajištěné polohy a stisknutím spouště se přesvědčit o její spolehlivé funkci. Přezkoušet spuštění kohoutku pojistkou; kohoutek nesmí narazit na úderník a pojistka se musí vrátit do zajištěné polohy. Vyhazovač nesmí být ohnutý nebo ulomený.

Záchytky závěru musí být stlačena do spodní polohy; přezkouší se zdvižením do horní polohy a uvolněním. Uvnitř těla pistole nesmějí být nečistoty a rzivé skvrny;

7. **pažbičky**, zda vybrání uvnitř nejsou poškozená a zda pažbičky nejsou prasklé;

8. **spojka pažbiček**, musí být pružná a pevně dosedat na pažbičky;

9. **zásobník**, funkce podavače a jeho zpruhy musí být plynulá, bez zadržávání, dno zajištěno zpruhou, pouzdro nesmí být potlučené, ohnuté nebo jinak poškozené.

Prohlídka zásobníku

82. U rozebraného zásobníku prohlédneme:

1. **pouzdro zásobníku**, nejsou-li deformovány horní okraje stěn; nejsou-li lišty pro dno zásobníku poškozeny; nejsou-li stěny pouzdra prohnuty nebo jinak poškozeny; jsou-li přídržky u ústí zásobníku správně zahnuty dovnitř a nejsou-li pokřiveny;

2. **podavač**, má-li správný tvar vyhnutých ramen; nejsou-li okraje podavače poškozeny nebo vyrovnány; nejsou-li ramena podavače zahnutá dovnitř;

3. **dno pouzdra zásobníku**, není-li pokrouceno nebo prohnuto; nejsou-li drážky poškozeny; není-li poškozen výřez pro konec zpruhy podavače;

4. **zpruhu**, není-li zlomena nebo pokroucena, nebo není-li příliš stlačena (srovnat s novou zpruhou).

- a) činnost pistole podle ustanovení čl. 72;
- b) činnost záchytky zásobníku při zasouvání a vyjímání zásobníku;
- c) zásobník — jeho činnost na záchytku závěru, nejsou-li v něm náboje a netlačí-li záchytku závěru vzhůru, jsou-li v něm náboje;
- d) činnost součástí pistole při zasouvání nábojů ze zásobníku do nábojní komory a jejich vytahování z nábojní komory a vyhození z pistole.

Čištění a udržování pistole

84. Pistoli je nutno udržovat vždy v úplném pořádku a čistotě. Toho dosáhneme včasným a správným čištěním a konservováním.

85. Čištění pistolí, které jsou u útvaru, je třeba provádět:

1. jestliže pistole není používáno, nejméně jednou za 10 dní;

2. po každém cvičení, strážní službě a po zaměstnání (beze střelby) ihned po ukončení služby nebo zaměstnání;

3. po střelbě ihned po skončení střelby; na střelnici se vyčistí vývrt hlavně sodným rozto-

kem nebo emulzí zbrojního oleje a nakonservuje; po návratu ze střelby se pistole úplně vyčistí; v následujících 3 až 4 dnech se protře hlaveň čistým bílým hadříkem, a zůstanou-li na něm stopy nečistoty (rez nebo zbytky spáleného prachu), musí se čištění opakovat;

4. v boji nebo při delších cvičeních v terénu denně při přestávkách v boji nebo ve cvičení.

86. Pistoli nutno nakonservovat ihned po vyčištění.

87. Čištění a konservování pistolí se provádí pod dozorem velitelů družstev, poddůstojníků a důstojníků součásti (útvary).

Velitel družstva je povinen:

1. určit stupeň rozbírání, čištění a konservování pistolí;

2. přesvědčit se u podřízených o úplnosti čisticích potřeb a o hodnotě čisticích prostředků;

3. přezkoušet, zda byly pistole správně a úplně vyčištěny, a podle výsledku nařídí pistole nakonservovat;

4. přesvědčit se, zda byly pistole správně nakonservovány, a potom dát svolení k jejich uložení.

Důstojníci počínajíc velitelem čety a vyšší jsou povinni kontrolovat a řídit rozbírání, čištění a konservování pistolí.

88. Při ubytování v kasárnách a v táborech čistíme pistole v místnostech zvlášť k tomu účelu vyhrazených na speciálních nebo k tomu

upravených stolech. V poli a na pochodech čistíme pistole na ochranných podložkách, deskách a p., zbavených nečistoty a prachu.

89. Příslušenství pro rozbírání a čištění musí být čisté, úplné a konservační materiál čistý a jakostní.

90. Při čištění a mazání pistolí se používá:

- a) k čištění pistole po střelbě
 - sodného roztoku k odstranění zbytků spáleného prachu a k očištění součástí, které přijdou do styku s těmito zbytky;
 - emulze zbrojního čisticího oleje, zhotovené smícháním zbrojního oleje s vodou v poměru 1:3;
- b) k mazání součástek zbraně
 - oleje čís. 21 (tuhne při -40° C);
 - funkční vazeliny „H“ (tuhne při -50° C);
- c) ke konservování pistole
 - konservační vazeliny na zbraně.

K čištění se používá čistých a měkkých hadrů nebo čisticí koudele a vytěráku k čištění a konservování hlavně.

Používat jiných čisticích a konservačních prostředků není dovoleno

91. K zředění nánosů konservačního materiálu a také k odstranění nánosů zbytků spáleného prachu může se použít i petroleje.

noměrnou vrstvu vaseliny.

93. Pistole, u které nános zbytků spáleného prachu uvedeným způsobem nelze odstranit, musí být dána do dělostřelecké dílny.

Hlavně napadené korosí je třeba zvlášť důkladně čistit, neboť z nich se pak velmi těžko odstraňují spálené zbytky.

Ostatní součásti pistole se čistí pomocí dřevěných kolíčků s hadříkem namočeným v sodném roztoku. Otvory, drážky a vybrání se čistí zaostřenými kolíčky. Po čištění se součásti úplně osuší hadříkem a lehce namažou olejem.

Přílišné použití konservačních prostředků způsobuje předčasné znečištění součástí, a proto tyto prostředky nanášíme jen v slabých vrstvách.

Po skončení čištění je střelec povinen prohlédnout složenou pistoli, čisticí prostředky očistit a uložit.

Odmoření pistole zasažené otravnými látkami

94. Částečné odmoření pistole je možno provést teprve na rozkaz velitele.

Před odmořováním pistole potřísněné některou látkou otravnou je nutno obléknout ochranné prostředky (masku, pláštěnku, rukavice). Pak teprve můžeme začít částečně odmořovat pistoli, a to tak, že pomocí hadrů, vaty nebo koudele odssajeme kapky otravných látek s povrchu pistole a se součástí, kterých se musíme nebo můžeme při střelbě dotknout; když je to možné, použijeme odmořovacího prostředku obsaženého v individuálním protichemickém balíčku tím způsobem, že potřísněná místa po odssátí kapiček otravných látek natíráme hadříkem (vatou nebo koudelí) důkladně namočeném v od-

mořovací látky. Při tom musíme dodržet zásadu, že se odmořovací látka natírá jediné na místa zasažená, t. j. že se neroztírá po celé ploše součástky.

V obou případech se však musí provést důkladné odmoření pistole ihned, jakmile je k tomu na odmořovacím pracovišti příhodná doba.

95. Úplné odmořování můžeme provést dvěma způsoby, a to:

a) připravíme dvě nádoby s rozpouštědlem (směs benzínu s petrolejem) v poměru 1:1 nebo čistý benzin), hadry a koudel.

Nebyla-li pistole již částečně odmořena, očistíme ji důkladně na povrchu hadry nebo koudelí a úplně ji rozebereme.

Všechny součástky vložíme do jedné nádoby s rozpouštědlem, důkladně je propereme a vytřeme do sucha hadrem nebo koudelí.

Velké kovové součásti pistole se potírají dvakrát až třikrát koudelí namočenou v rozpouštědle v druhé nádobě. Jednou upotřebená koudel se již po druhé do nádoby s rozpouštědlem namáčet nesmí. Takto potřené součástky opět vytřeme do sucha a nakonservujeme. Dřevěné součásti vymyjeme rozpouštědlem z druhé nádoby a vytřeme do sucha. Vymytí a vytření se opakuje dvakrát až třikrát. Povlaky se pečlivě vymyjí rozpouštědlem z téže nádoby a nechají se vyschnout na vzduchu;

b) úplné odmoření je možno provést též prostředky z malé soupravy pro odmořování zbraní takto:

- pistoli po odstranění kapek otravných látek úplně rozebereme;
- na každou součástku nanese se štětečkem malé množství odmořovací látky z příslušné nádoby a důkladně ji na povrchu součástky rozetřeme;
- odmořovací látku necháme působit asi 1 až 2 minuty a pak součástku pečlivě otřeme hadříkem;
- po vysušení nanese se na součástku štětečkem emulsi z druhé nádoby, a to ve větším množství, a pak opět součástku do sucha vytřeme hadříkem.

Takto ošetřenou pistoli pak nakonservujeme.*)

96. Není-li k dispozici žádné rozpouštědlo ani odmořovací souprava, je možno odmoření provést tím způsobem, že se součástky vloží do tekoucí vody a důkladně se vymyjí. Pak se úplně do sucha vytřou a nakonservují.

97. Odmoření se provádí na odmořovacích pracovištích, která se organisují u součástí.

98. Při odmořování je třeba dbát, aby nedošlo k potřísnění oděvu nebo nechráněného místa těla.

*) Podrobný návod je uveden u každé soupravy.

99. Materiál (hadry, koudel, rozpouštědla) použitý k odmořování se musí buď zakopat, spálit nebo jinak zničit. Ochranné prostředky a pracoviště se musí odmořit podle ustanovení platných pro odmořování.

100. Aby se předešlo rezavění pistole, provede se po 4 až 5 hodinách její důkladné čištění a namazání. Další čištění se provádí podle potřeby na podkladě denních prohlídek.

HLAVA 6

Nastřelování pistole

101. Pro nastřelování pistolí platí všeobecně ustanovení „Směrnice pro nastřelování pušek, samopalů, kulometů a pistolí“.

Nastřelování se provádí na dálku 25 m na bílý terč 1 m vysoký, 0,5 m široký; na terč se připevní černý kruh o průměru 25 cm tak vysoko, aby byl přibližně ve výši hlavy střelce; jako záměrný bod se volí buď střed spodního okraje černého kruhu nebo střed kruhu; kolem zvoleného záměrného bodu se opíše kruh o poloměru 5 cm; záměrný bod udává normální polohu středního zásahu a je kontrastním bodem. Pak střelec vystřelí vstoje z ruky bez opory nebo s oporou (jako opory lze použít měkkého drnu nebo pytlíku s pilinami) 4 rány, přesně a stej-

ně zamířené na zvolený záměrný bod. Velitel prohlédne terč, zhodnotí přesnost střelby a určí střední zásah.

Střední zásah se stanoví obdobně jako při nastřelování pušek.

Pistole je nastřelena, když všechny 4 zásahy (nebo alespoň 3 — viz vysvětlení „Směrnice“) lze přikrýt kruhem o průměru 15 cm a střední zásah je uvnitř kruhu o průměru 10 cm se středem v kontrolním bodě.

Nesplnila-li střelba tyto podmínky, zjistí velitel se zbrojním technikem příčiny zjištěných chyb. Po zjištění příčin zbrojní technik pistoli opraví a střelba se opakuje.

Nevyhověla-li pistole ani po druhém nástřelu, je třeba ji odeslat k opravě. Zároveň s pistolí se odešle i zápis s nástřelnými listy první i druhé střelby. Nelze-li ani v dělostřelecké dílně pistoli opravit, navrhne se k výměně.

Vyhovuje-li pistole v přesnosti střelby stanovené podmínce, ale střední zásah je odchýlen od kontrolního bodu více než 5 cm a při tom ne více než 15 cm, upraví zbrojní technik hledí. Hledí se vymění za nižší (vyšší), když střední zásah je výše (níže) než záměrný bod, a posune se vlevo (vpravo), když střední zásah je vpravo (vlevo) od kontrolního bodu.

Změna hledí (posunutí na stranu nebo změna výšky hledí) o 0,5 mm mění polohu středního zásahu o 7,5 cm.

Muška pistole nesmí být nikdy snižována opilováním!

Jakmile je pistole nastřelena, zajistí zbrojní technik polohu hledí důlčíkem; starou značku zahladí a vyrazí novou.

K nastřelování pistolí se používá 7,62mm náboje do samopalů a pistole (s ocelovým jádrem).

Č Á S T II.

ZPŮSOBY A PRAVIDLA STŘELBY ZE 7,62mm PISTOLE VZ. 52

HLAVA 1

Způsoby střelby z pistole

Všeobecná ustanovení

102. Střelba z pistole se skládá z těchto úkonů:

- z přípravy ke střelbě (nabití pistole a zaujetí polohy ke střelbě);
- z výstřelu (zamíření a spouštění);
- ze zastavení palby a obnovení pohotovosti k výstřelu.

103. V boji střílí střelec z pistole samostatně, bez povelů.

104. K nabití pistole se velí „Nabíjet!“. Na tento povel nabije střelec pistoli v poloze, v níž ho povel zastihl; po nabití pistoli zajistí a vloží ji do brašny. V bojových podmínkách musí být pistole nabita předem.

105. Ke skrytí nábojů se velí „**Náboj skryj!**“. Na tento povel střelec pistoli vybijе, spustí zvolna kohoutek a vloží pistoli do brašny.

106. Při výcviku ve střelbě v různých polohách dává se na příklad povel „**Na cíl ten a ten... vleže (vkleče, vstoje) — pálit!**“.

Na tento povel zaujme střelec velenou polohu, odjistí pistoli (natáhne kohoutek), zamíří a vystřelí.

107. Z pistole je možno střílet vstoje, vkleče a vleže, bez opory nebo s oporou a také vsedě (s koně, auta, vozu a p.).

Všechny úkony je nutno provádět hbitě za nepřetržitého pozorování cíle.

108. Z pistole se může střílet jak z pravé, tak i z levé ruky.

109. Každý voják je povinen řídit se níže uvedenými základními pravidly pro střelbu z pistole, nacvičit si podle svých individuálních vlastností nejvýhodnější a nejpevnější polohu ke střelbě a snažit se dosáhnout vždy stejné polohy rukojeti v ruce a nejvýhodnější polohy těla, rukou i nohou.

Způsoby střelby vstoje

Příprava ke střelbě

110. K nabití pistole je třeba

1. vyjmout pistoli z brašny a přesvědčit se o poloze kohoutku; je-li kohoutek natažen, zvolna jej spustit; palcem levé ruky odtlačit zá-

chytku zásobníku, uchopit zásobník a vytáhnout jej z rukojeti pistole; pistoli vložit do brašny;

2. zásobník uchopit levou rukou, naplnit jej osmi náboji (obr. 40) a přesvědčit se o správné poloze nábojů v zásobníku (čl. 50) (konec střely horního náboje má být výš, než je přední stěna zásobníku);

3. vyjmout pistoli pravou rukou z brašny a levou rukou zasunout zásobník do rukojeti tak daleko, až výstupek záchytky zásobníku zachytí dno zásobníku (je slyšet cvaknutí);

4. rázným stržením závěru vzad a jeho samostatným pohybem vpřed zasunout náboj do nábojní komory;

5. zajistit pistoli v pohotovostní poloze posunutím rýhovaného raménka pojistky směrem nahoru, až zakryje červené znaménko v důlku u čepu kohoutku. Pak vložit pistoli do brašny.

Poznámka. Chceme-li nabít pistoli devíti náboji, zasuneme zásobník naplněný osmi náboji do rukojeti, stáhneme závěr dozadu a pustíme vpřed; pistoli zajistíme, vyjmeme zásobník, doplníme jej dalším nábojem a znovu jej zasuneme do rukojeti pistole.

111. Při zaujímání polohy pro střelbu vstoje udělá střelec poněkud větší obrat než nalevo vpříč vzhledem k cíli; pravou nohu nepřisunuje, nýbrž ji vysune dopředu směrem k cíli na šířku ramen (podle postavy) a váhu těla rozdělí stejnoměrně na obě nohy; hlavu drží zpříma nebo

lehce odkloněnou vzad; pak odepne zápinku brašny a vyjme z ní nabitou pistoli; pistoli uchopí do pravé ruky za rukojeť a drží ji ústím vzhůru asi ve výši pravého oka; ruka držící rukojeť je asi ve výši brady; levou paži má volně spuštěnu podél těla nebo ji založí na kříži (obr. 58).

V této poloze střelec též pistoli odjistí tím, že palcem pravé ruky posune raménko pojistky dolů (v dolíku u čepu kohoutku se objeví čer-

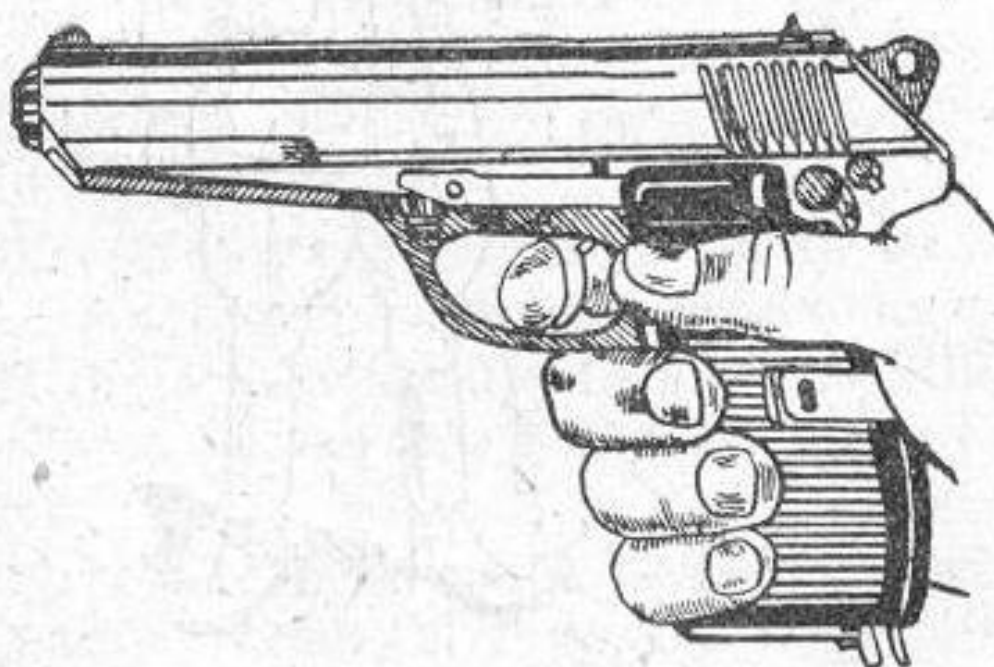
Obr. 58. Poloha pro střelbu vstoje

vené znaménko) a vloží ukazováček do lučíku tak, aby se nedotýkal spouště.

Poznámka. Při střelbě levou rukou je poloha těla opačná; střelec vyjme pravou rukou pistolí z brašny a přendá ji do levé ruky.

Střelba

112. Pro střelbu si střelec zvolí záměrný bod a za stálého pozorování cíle natáhne paži s pistolí vpřed; vloží ukazováček ohbím mezi prvním a druhým článkem na jazýček spouště a palec ruky přiloží s druhé strany rukojeti tak, aby byl rovnoběžně s hlavní; paži s pistolí má mírně napjatou, uvolněnou, bez napětí svalstva; ruku svírající pistolí drží v rovině, která prochází osou hlavní a loktem paže (obr. 59 a 60); rukojeť pistole nesevírá křečovitě a drží ji co možná vždy stejně.

Obr. 59. Držení pistole při střelbě

Obr. 60. Poloha stojícího střelce

Poznámka. Jestliže střelec s obtížemi zavírá odueleně jedno oko, může mít při zamíření obě oči otevřené, ale míří jen jedním okem; druhým okem hledí přímo na cíl.

114. Při spouštění zatají střelec dech, plynule tlačí na jazýček spouště tak dlouho, dokud kohoutek, aniž to střelec pozoruje, nevyjde ze záberu se spoušťovou pákou a neudeří na úderník. Tlak ukazováčku na spoušť musí směřovat přímo dozadu. Střelec musí stupňovat tlak na spoušť v době, kdy se vrchol rovné mušky shoduje se záměrným bodem; jestliže se muška uchýlí od záměrného bodu, musí střelec, aniž zvětšuje nebo zeslabuje tlak na spoušť, opravit zamíření; a jakmile přijde rovná muška do záměrného bodu, zesílí tlak na jazýček spouště. Při spouštění nemusí střelce znepokojovat nepatrné kolísání rovné mušky u záměrného bodu; snaha spustit právě v okamžiku, kdy se rovná muška kryje se záměrným bodem, by mohla vést k stržení spouště a tím i k nepřesnému výstřelu.

Jestliže střelec při spouštění pocítí, že nemůže déle zatajovat dech, vdechne, normálně vydechne, aniž při tom zeslabuje nebo zesiluje tlak na spoušť; pak znovu zatají dech a pokračuje ve spouštění.

Každý střelec musí umět plynule spouštět během 1 až 2 vteřin, aby dosáhl osmi mířených ran v 10 až 15 vteřinách.

Zastavení střelby a obnovení pohotovosti k dalšímu výstřelu

115. Střelba může být zastavena dočasně nebo trvale. V prvním případě se pistole zajistí a vloží do brašny na pistoli nabitá, v druhém případě pistoli nejdříve vybijeme a pak ji vložíme do brašny.

116. Pistoli můžeme zajistit dvěma způsoby:

a) Chceme-li zajistit pistoli v pohotovosti ke střelbě (na př. při výcviku ve střelbě, v krátkých přestávkách boje a p.), posuneme rýhované raménko pojistky na levé straně těla pistole směrem nahoru, až zakryje červené znaménko v důlku u čepu kohoutku. Tím je pistole zajištěna proti výstřelu, kohoutek však zůstává natažen. K odjištění pak stačí stáhnout palcem pravé ruky raménko pojistky směrem dolů, až se objeví opět červené znaménko a pak můžeme ve střelbě ihned pokračovat.

Jestliže se předpokládá přerušování střelby na delší dobu a pistole musí zůstat nabitá a v pohotovosti, pootočíme raménko pojistky ze zajištěné polohy dál směrem nahoru, čímž uvolníme kohoutek, takže se vrátí do přední polohy. V úderu na úderník mu však zabrání tělo pojistky.

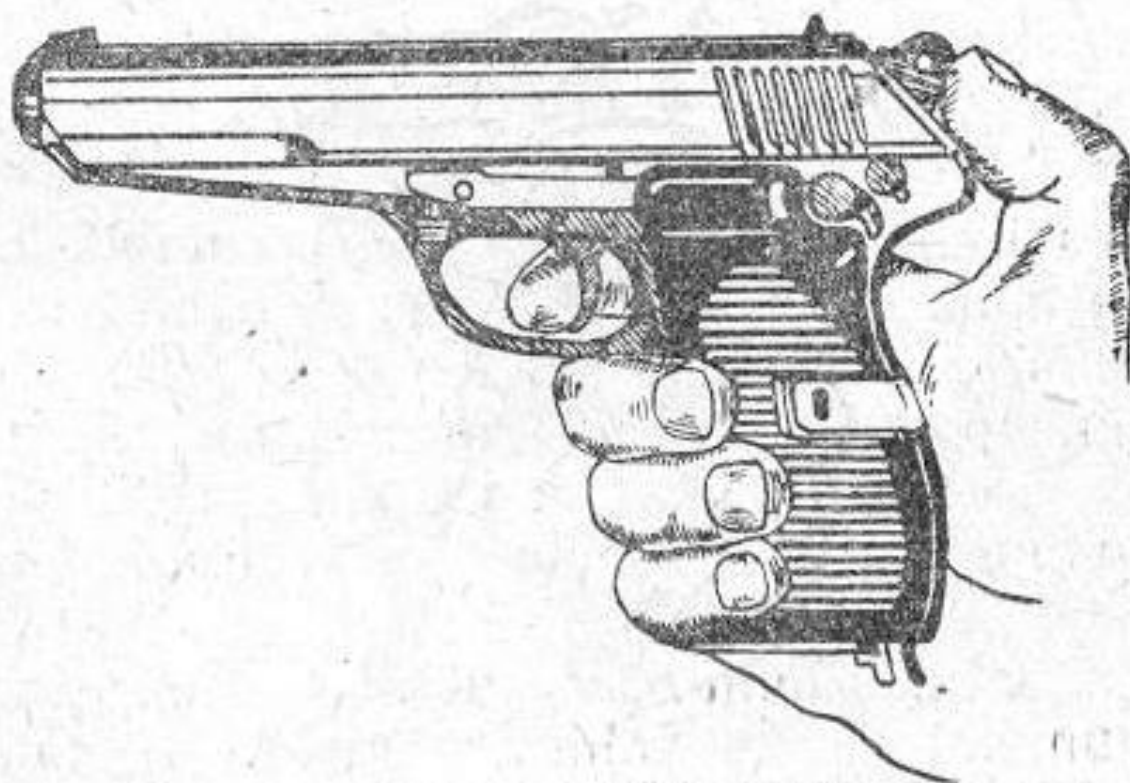
Odjištění v tomto případě provedeme tím způsobem, že napřed palcem pravé ruky natáhneme kohoutek a pak teprve pistoli odjistíme.

117. K vybití pistole (skrytí nábojů) je třeba:

1. **vyjmout zásobník**; pistoli držíme v pravé ruce za rukojeť a palcem levé ruky odtlačíme záchytku zásobníku směrem dozadu; tlakem zpruhy podavače je zásobník částečně vysunut z těla pistole a pak jej levou rukou vytáhneme z pistole (obr. 50);

2. **vyjmout náboj z hlavně**; palcem a ukazováčkem levé ruky uchopíme rýhovanou část závěru a stáhneme závěr úplně dozadu (obr. 42); tímto pohybem závěru bude náboj z hlavně vytažen a z pistole vyhozen; potom závěr uvolníme, aby se vrátil do původní polohy:

3. **spustit kohoutek**, a to tak, že palcem pravé ruky jej přidržíme a při tom ukazováčkem stahujeme spoušť (obr. 61);

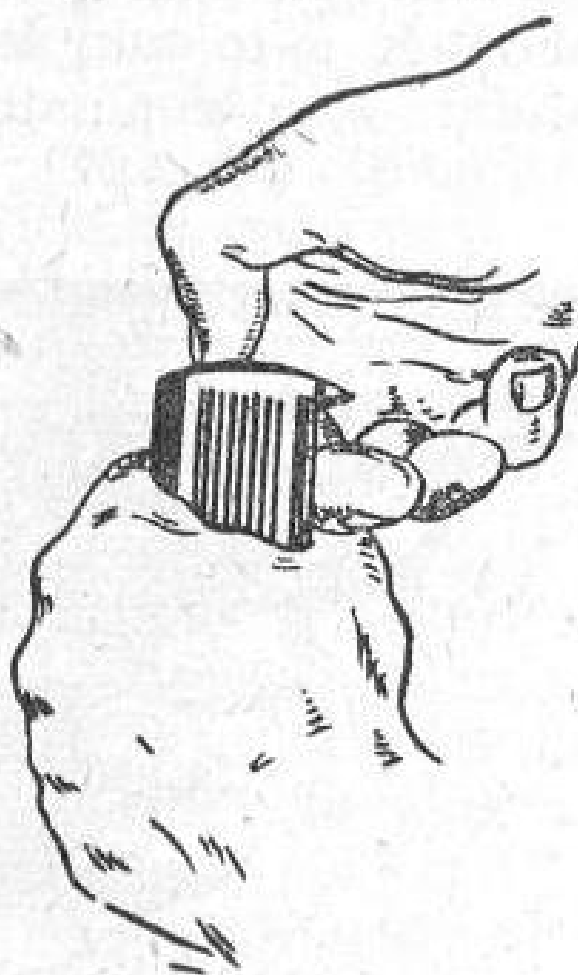

Obr. 61. Volné spuštění kohoutku

4. vložit pistoli do brašny;

5. vyjmout náboje ze zásobníku; (obr. 62); uchopíme zásobník do levé ruky, podle obr. 62 a palcem pravé ruky mírným tlakem dolů a dopředu vysuneme postupně náboje ze zásobníku do dlaně pravé ruky; pak zvedneme náboj vyhozený z hlavně a otřeme jej hadříkem;

6. vyjmeme pistoli z brašny, zasuneme prázdný zásobník do rukojeti a vložíme ji opět do brašny.

Obr. 62. Vyjímání nábojů ze zásobníku

Způsob střelby vkleče

118. Nabíjení provádíme podle čl. 110.

119. Při zaujímání polohy pro střelbu vkleče udělá střelec levou nohou krok zpět, rychle klekne na levé koleno a sedne si na podpatek; holeň pravé nohy má co možno ve svislé poloze, špička chodidla směřuje k cíli (obr. 63); pak vyjme pistoli z brašny, odjistí ji a drží ji, jak je uvedeno v čl. 111.

120. Střelbu, její zastavení a obnovení pohotovosti k dalšímu výstřelu provádí jako při střelbě vstoje (čl. 115 až 117).

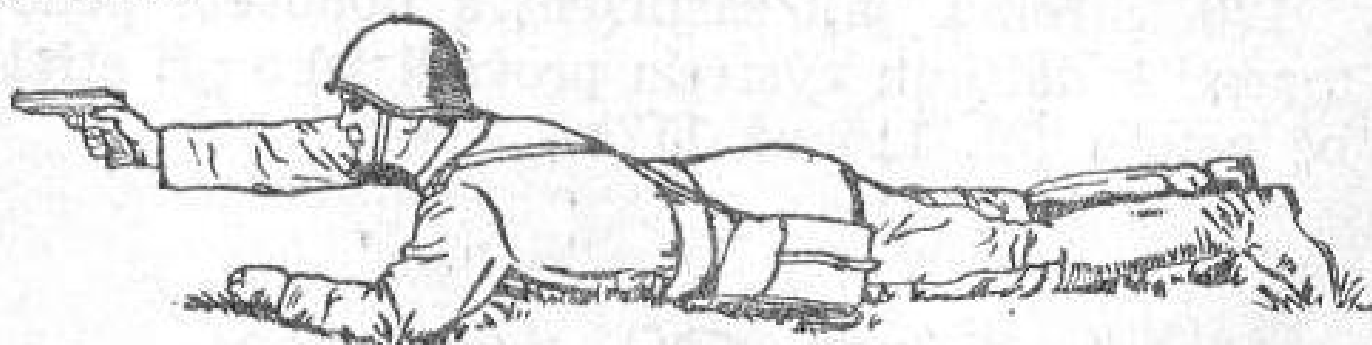
Obr. 63. Poloha pro střelbu vkleče

Způsob střelby vleže

121. Nabíjíme podle čl. 110.

122. Při zaujímání polohy pro střelbu vleže (obr. 64) udělá střelec poněkud větší obrat než nalevo vpříc, a aniž přisune pravou nohu, hbitě ulehne v novém směru; nohy neroztahuje, nýbrž přitiskne je k zemi; vyjme pistoli z brašny a odjistí ji podle čl. 111.

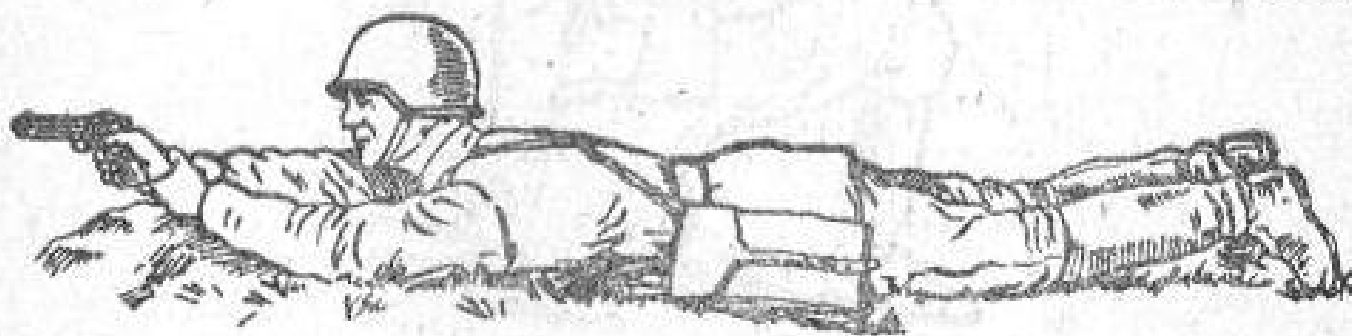
123. Střelbu, její zastavení a obnovení pohotovosti k dalšímu výstřelu provádí podle čl. 115 až 117.

Obr. 64. Poloha pro střelbu v leže

Způsoby střelby s oporou a zpoza krytu

124. Při střelbě s oporou a zpoza krytu položí střelec pravou (levou) ruku s pistolí na oporu

Obr. 65. Střelba vleže s oporou

Obr. 66. Střelba vstoje zpoza krytu

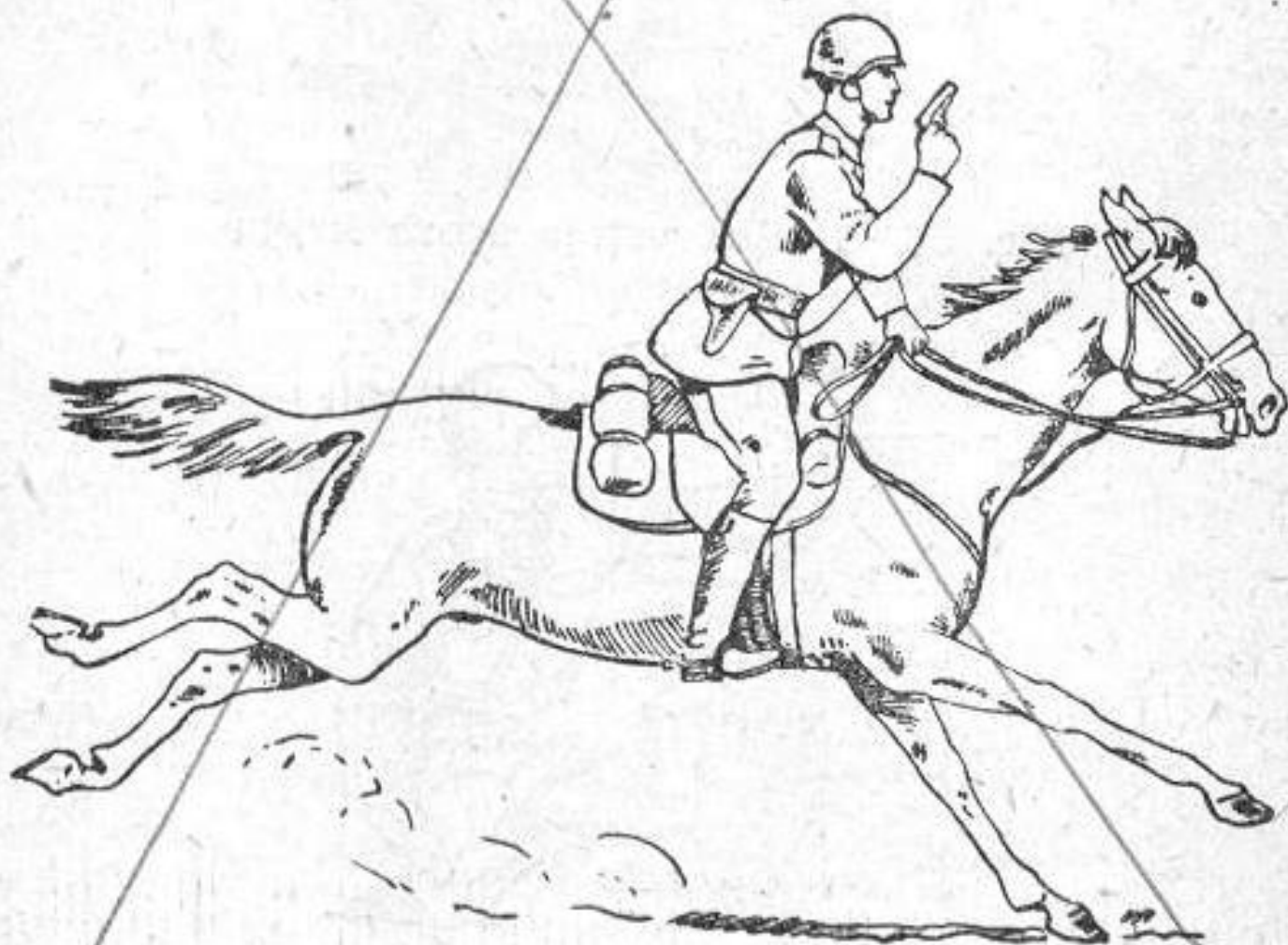

Obr. 67. Střelba vkleče zpoza krytu

tak, aby ruka spočívala na opoře, aby se však rukojeť pistole nedotýkala opory. Aby poloha pravé (levé) ruky byla pevnější, podepře ji levou (pravou) rukou opřenou o koleno, zemi, pouzdro s dalekohledem a p.

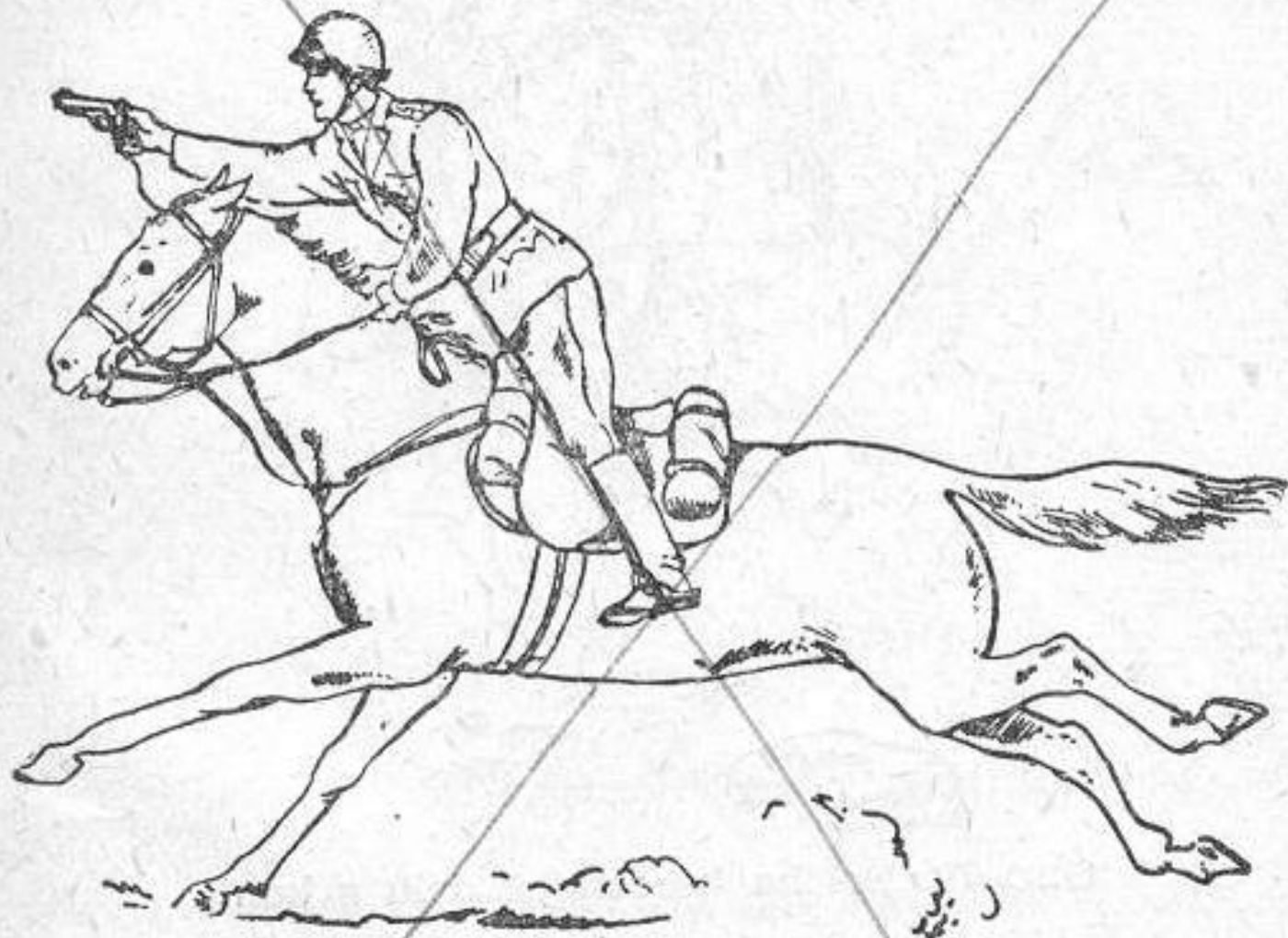
Způsoby střelby s koně

125. K přípravě ke střelbě s koně musí jezdec zaujmout pevnou polohu podle postavy, sedláni a polohy cíle (obr. 68).

Obr. 68. Příprava ke střelbě s koně

Ke střelbě dopředu natáhne jezdec paži s pistolí co možná nejdále dopředu nad hlavu koně, přitáhne otěže, postaví se ve třmenech a nakloní tělo kupředu (obr. 69).

Obr. 69. Poloha ke střelbě vpřed s koně

Je-li cíl umístěn nízko nebo velmi blízko, takže na něj nelze mířit nad hlavou koně, natáhne jezdec paži s pistolí poněkud vpravo (vlevo) od hlavy koně (obr. 70) tak, aby ústí hlavně bylo před hlavou koně; levou (pravou) ruku s otěží opře o kohoutek koně.

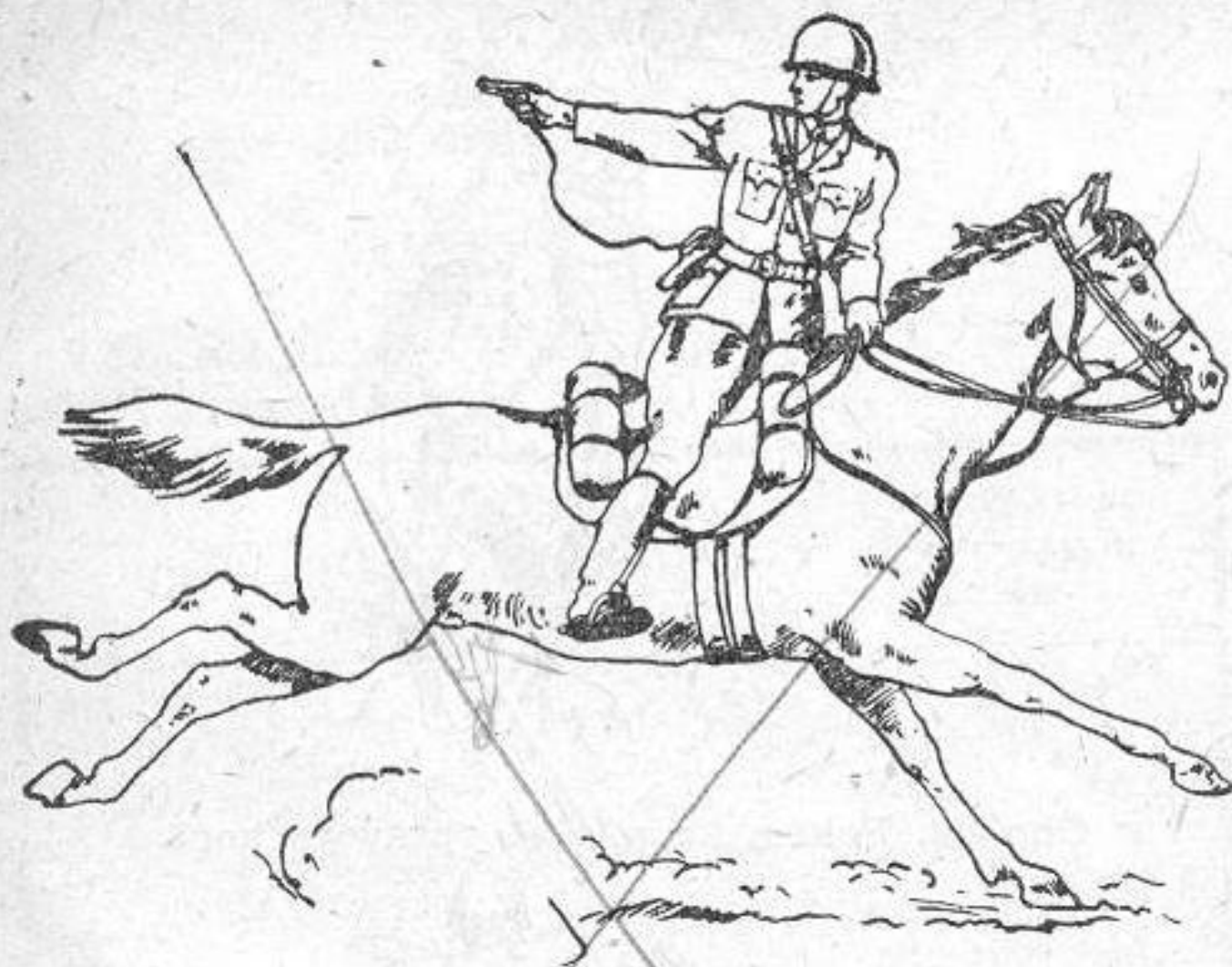

Obr. 70. Poloha ke střelbě dolů s koně

Ke střelbě dozadu opře střelec levou (pravou) ruku s přitaženou otěží o kohoutek koně a trup otočí úplně vpravo (vlevo) dozadu (obr. 71).

Ke střelbě vpravo nebo vlevo od směru pohybu nakloní střelec trup ve směru cíle; druhou ruku s otěží opře o kohoutek koně (obr. 72 a 73).

Ve všech případech střelby s koně jezdec po obratu nebo po naklonění trupu rychle natáhne

Obr. 71. Poloha ke střelbě dozadu s koně

paži s pistolí ve směru na cíl; stahovat spoušť začne ihned s natahováním paže a vystřelí, jakmile úplně natáhne paži.

Při střelbě za rychlé jízdy míří podél hlavně (závěru) pistole.

Poznámky. 1. Po vyjmutí pistole z brašny není dovoleno držet otěž oběma rukama. Před zahájením střelby nutno držet pistoli ústím hlavně vzhůru.

2. Před započítím výcviku ve střelbě s koně je nutno předem koně zvykat zvuku výstřelu a v míru též terčům, na které bude stříleno.

Obr. 72. Poloha ke střelbě vpravo s koně

Obr. 73. Poloha ke střelbě vlevo s koně

HLAVA 2.

Pravidla střelby z pistole v boji

Všeobecné pokyny

126. V boji střílí voják z pistole samostatně.

127. Střelba ze 7,62mm pistole vz. 52 je charakterisována těmito údaji:

Dálka střelby v m	Převýšení dráhy při střelbě s nastřelenou pistolí na 25 m		Poloměr kruho- vého rozptylu v cm	
	Střední zá- sah 12,5 cm nad záměr- ným bodem	Střední zá- sah souhlasí se záměr- ným bodem	R ₁₀₀	r ₅₀
	cm	cm	cm	cm
10	+ 5,3	+ 0,3	3,5	2,—
15	+ 7,8	+ 0,3	5,—	2,5
20	+ 10,2	+ 0,2	6,—	3,—
25	+ 12,5	0	7,—	3,5
30	+ 14,7	— 0,3	8,—	4,—
40	+ 18,6	— 1,4	11,—	5,5
50	+ 22,1	— 2,9	15,—	7,5

Poznámka. Znaménko + znamená převýšení dráhy nad spojnicí střed ústí — cíl, znaménko — snížení dráhy.

Volba cíle a okamžiku výstřelu

128. Cílem pro střelbu z pistole v boji mohou být jednotliví nekrytí nebo pohybující se nepřátelští vojáci a velitelé, nebo ti, kteří se náhle objevili.

129. Při volbě cíle se řídíme jeho bojovým významem a volíme cíl nejbližší a nejzranitelnější.

130. Abychom najisto vyřadili nepřítele, musíme ho zasáhnout do citlivé části těla a k výstřelu volit nejprůhodnější okamžik k zasažení cíle (když je blízko, vysunul se z krytu a p.).

Volba záměrného bodu

131. Jako záměrný bod volíme zpravidla nejcitlivější místa (břicho, prsa a hlavu). Abychom přesně zasáhli cíl, musíme vzít v úvahu vzdálenost cíle a výšku dráhy střely, řídíce se při tom tabulkou uvedenou v čl. 127.

132. Na cíl pohybující se ve výstřelné střílíme stejně jako na cíl pevný.

K zasažení cíle, který se pohybuje pod úhlem k výstřelné rovině, přenášíme záměrný bod ve směru pohybu cíle, při čemž bereme v úvahu rychlost pohybu cíle a dobu letu střely, která při střelbě na 25 m = 0,05 vt. a při střelbě na 50 m = 0,1 vt.

133. Při volbě záměrného bodu se teplota vzduchu a vítr v úvahu neberou.

Abychom zabránili opocování zorníku ochranné masky, používáme k jejich natření zvláštních prostředků. K získávání návyků potřebných k přesné střelbě s nasazenou ochrannou maskou je třeba se pravidelně a soustavně cvičit v tomto druhu střelby. Při střelbě s nasazenou ochrannou maskou musíme zorník před mířícím okem uvést do polohy kolmé na zorný paprsek.

Střelba za snížené viditelnosti

135. V noci, v mlze, v kouři nebo v dýmu se při střelbě z pistole řídíme stejnými pravidly jako ve dne. Při střelbě v noci za umělého osvětlení se od střelce vyžaduje větší zručnost, aby dovedl vystřelit na cíl v nejkratší době.

Zásobování střelivem v boji

136. Zásoba střeliva se nosí v brašně na pistoli. Voják se musí starat o doplňování nábojů a v boji jimi šetřit.

Příloha

Technická data 7,62mm pistole vz. 52

Váha (bez nábojů)	950 g
Váha s náboji	1040 g
Délka	211 mm
Ráž	7,62 mm
Délka hlavně	120 mm
Počet drážek	4
Délka drážek	245 mm
Váha náboje	10,6 g
Váhy střely	5,5 g
Délka záměrné	166,5 mm
Počáteční rychlost střely	480 m/vt.